

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Управління макроекономічного прогнозування

Міністерство фінансів України

Програма Розвитку ООН в Україні

**ДУ "Інститут економіки та
прогнозування" НАН України**

**Науково-дослідний економічний
інститут**

**Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій**

**Національний інститут
стратегічних досліджень**

Інститут еволюційної економіки

**Міжнародний центр перспективних
досліджень**

CASE Україна

Райффайзен Банк «Аваль»

OTP Bank

The Bleyzer Foundation

FOREX CLUB

Україна: перспективи розвитку

КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗ

**Випуск 28,
2011 рік**

Україна: перспективи розвитку (Консенсус-прогноз) – видання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, яке готується Управлінням макроекономічного прогнозування за сприяння Програми Розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в рамках Проекту «Цілі Розвитку Тисячоліття – Україна» (MDGP). Публікація стане у нагоді урядовцям, фахівцям центральних та місцевих органів виконавчої влади, науковцям, представникам громадських організацій, усім, кого цікавлять питання соціально-економічного розвитку країни, макроекономічного прогнозування.

Видання підготовлено Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та містить матеріали семінару з макроекономічного прогнозування, який відбувся 10 листопада 2011 року. Семінари з прогнозування мають на меті підвищення якості макроекономічних прогнозів шляхом експертного обговорення (прогнозів, поточних економічних тенденцій, результатів досліджень), досягнення консенсусу щодо перспективного бачення подальших шляхів розвитку країни та обміну інформацією між основними прогнозуючими організаціями (урядовими установами, міжнародними фінансовими організаціями, науково-дослідними інститутами, аналітичними центрами, недержавними організаціями тощо).

У підготовці випуску брали участь:

Наталя Горшкова

Максим Дуда

Валерія Войтенко

Олександр Яворський

Наталія Сітнікова

Тетяна Боліла

Електронна адреса: vvoytenko@me.gov.ua, natalia.sitnikova@undp.org.

Контактні телефони: (044) 253-52-54

При використанні матеріалів посилання на джерело обов'язкове.

© Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

ЗМІСТ

СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ	4
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2011-2012 РОКИ	5
ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2013-2015 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ)	18
РИЗИКИ НА 2011-2012 РОКИ	19
РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ «ДРУГА ХВИЛЯ СВІТОВОЇ КРИЗИ: СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ, МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ»	20
ТАБЛИЦІ	26

«Консенсус-прогноз» – це усереднене значення основних прогнозних показників економічного розвитку України, які розраховані на основі експертних оцінок учасників «Консенсус-прогноз» опитування. Наведений у публікації консенсус-прогноз на 2011-2012 роки розраховано на базі матеріалів, наданих експертами Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, ДУ "Інститут економіки та прогнозування" НАН України, Науково-дослідного економічного інституту, Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, Національного інституту стратегічних досліджень, Інституту еволюційної економіки, Міжнародного центру перспективних досліджень, Компанії CASE Україна, Райффайзен Банку «Аваль», OTP Bank, The Bleyzer Foundation та FOREX CLUB.

«Консенсус-прогноз» ґрунтується на консультаціях та дискусіях з експертами. Просимо звернути увагу на те, що всі прогнозні показники, надані учасниками семінару, не є офіційними прогнозами установ, а лише експертними оцінками фахівців.

Ми висловлюємо щирю подяку всім спеціалістам, які брали участь у цій роботі.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД КОНСЕНСУС-ПРИПУЩЕНЬ

Консенсусні припущення макроекономічного прогнозу

Основні консенсусні припущення учасників семінару відображені у таблиці 1.

Таблиця 1.

	2011						2012		
	березень 2010 р.	липень 2010 р.	листопад 2010 р.	березень 2011 р.	серпень 2011 р.	листопад 2011 р.	березень 2011 р.	серпень 2011 р.	листопад 2011 р.
ВВП, % реальної зміни:									
Світ	3,6	3,7	3,5	4,0	3,9	3,5	4,1	4,1	3,4
Російська Федерація	3,7	3,8	4,3	4,3	4,6	4,1	4,1	4,4	3,9
США	2,4	2,5	2,1	2,9	2,5	1,9	2,7	2,7	2,0
Єврозона /ЄС	1,6	1,5	1,5	1,6	1,9	1,5	1,7	1,7	1,1
Індекс споживчих цін, грудень до грудня попереднього року, %:									
Світ	102,3	102,7	103,0	103,2	103,7	104,1	103,1	103,1	103,1
Російська Федерація	108,1	107,6	108,2	107,8	108,5	107,9	107,3	107,4	106,7
США	102,3	102,2	101,6	101,9	102,8	102,7	102,1	102,2	101,5
Єврозона/ЄС	101,3	101,4	101,6	102,0	102,5	102,7	101,9	102,0	101,8
Облікова ставка, %, на кінець року	9,6	8,9	8,1	8,2	8,2	7,8	7,8	7,8	7,4
Середньорічний обмінний курс, рубль/дол. США	30,6	29,5	29,8	30,0	29,3	29,2	29,8	29,2	29,3
Середньорічна ціна на природний газ, дол. США за 1 тис. м ³	342,5	286,7	278,0	279,0	315,1	327,5	292,9	365,6	386,8
Ціни на нафту (середньорічна), дол. США/барель	87,1	86,2	85,5	102,0	107,3	102,2	103,2	110,0	100,2
Мінімальна заробітна плата (середньорічна), грн.	882,0	936,0	964,0	962,7	969,4	971,2	1073,7	1100,0	1099,1
Надходження від приватизації, млн. грн.	4648	9519	13246,7	11146,1	13617,9	12796,6	7263,5	8077,8	7692,9
Врожай зернових, млн. тонн	43,1	45,1	42,2	41,7	43,7	48,4	44,7	46,4	45,9

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2011-2012 РОКИ

До Вашої уваги пропонується шостий варіант Консенсус-прогнозу основних макроекономічних показників економічного і соціального розвитку України на 2011 рік (табл. 5, 6, розрахований на базі матеріалів, представлених учасниками семінару). Прогноз макроекономічних показників на 2012 рік прогнозуючими організаціями представлено втретє (табл. 5, 7).

2011 рік

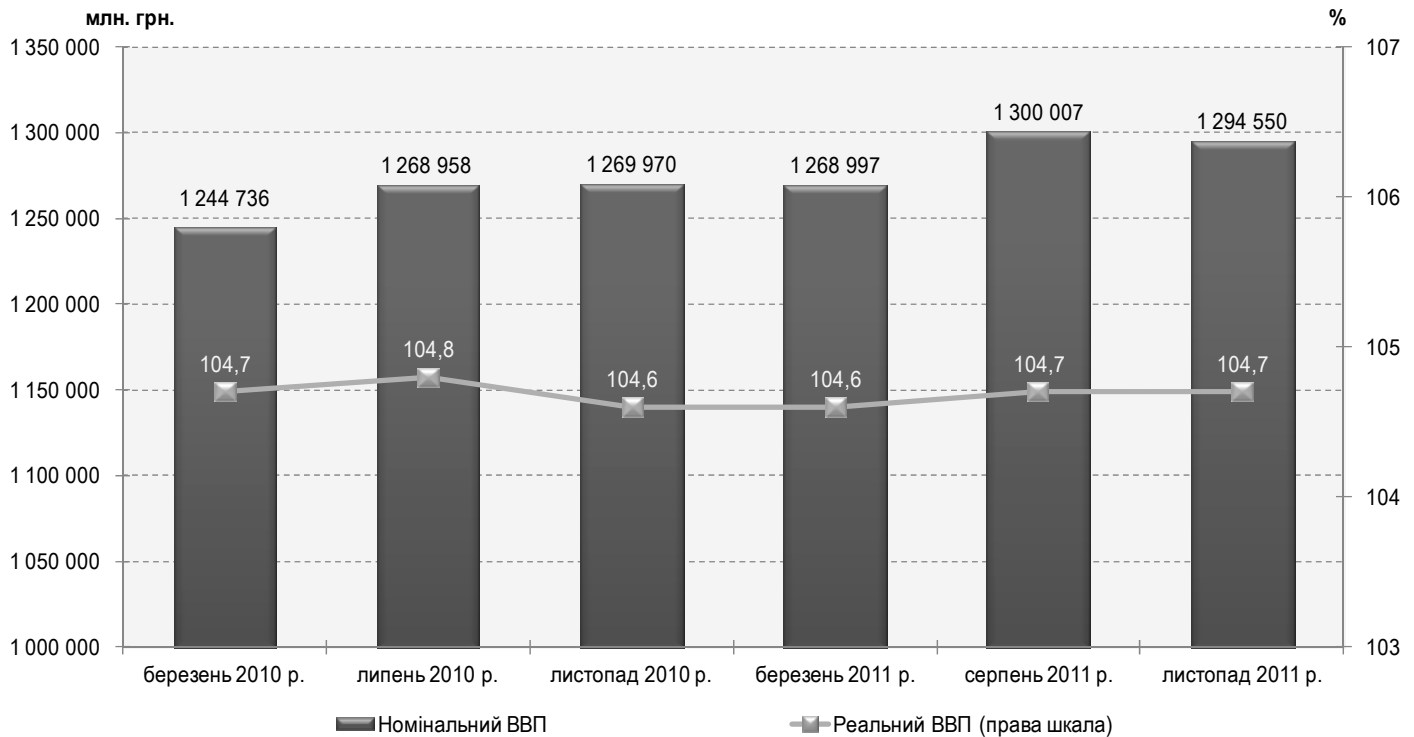
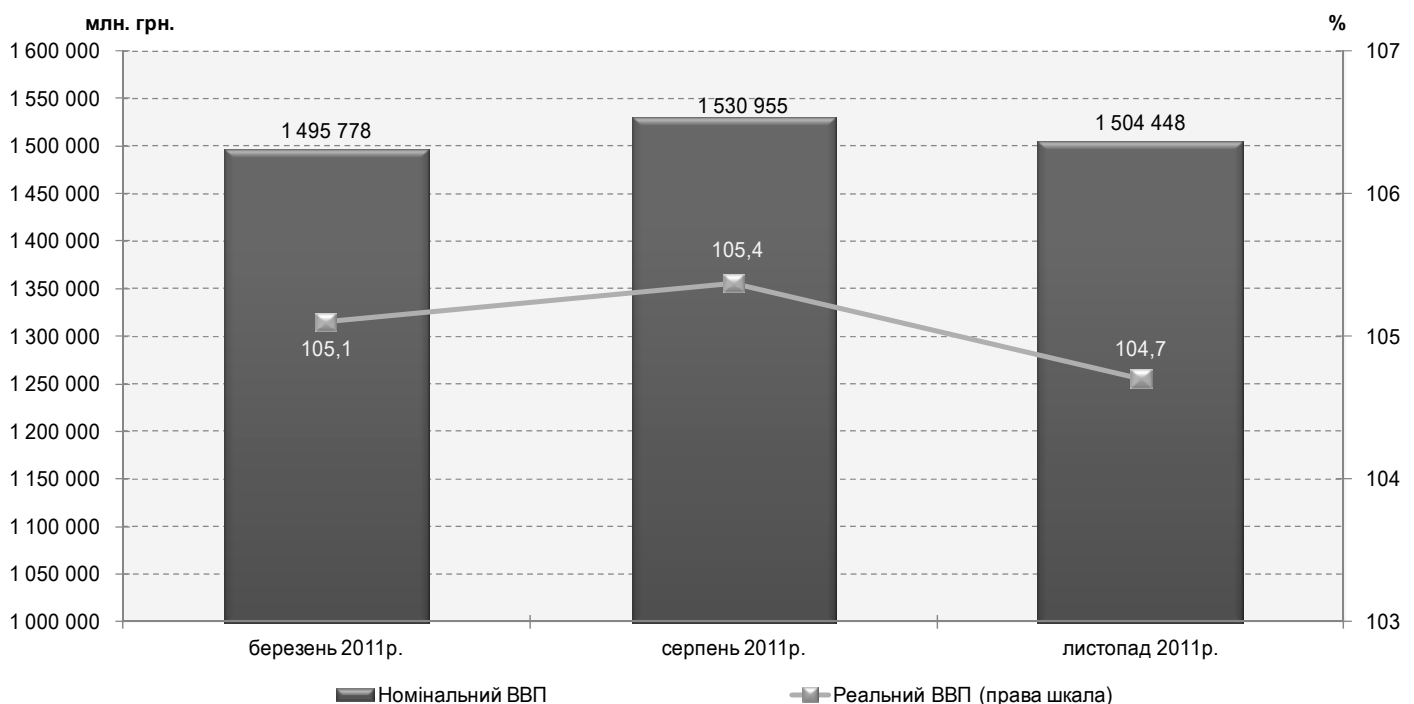

Рис. 1. Консенсус – прогноз реального та номінального ВВП на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

% до попереднього року

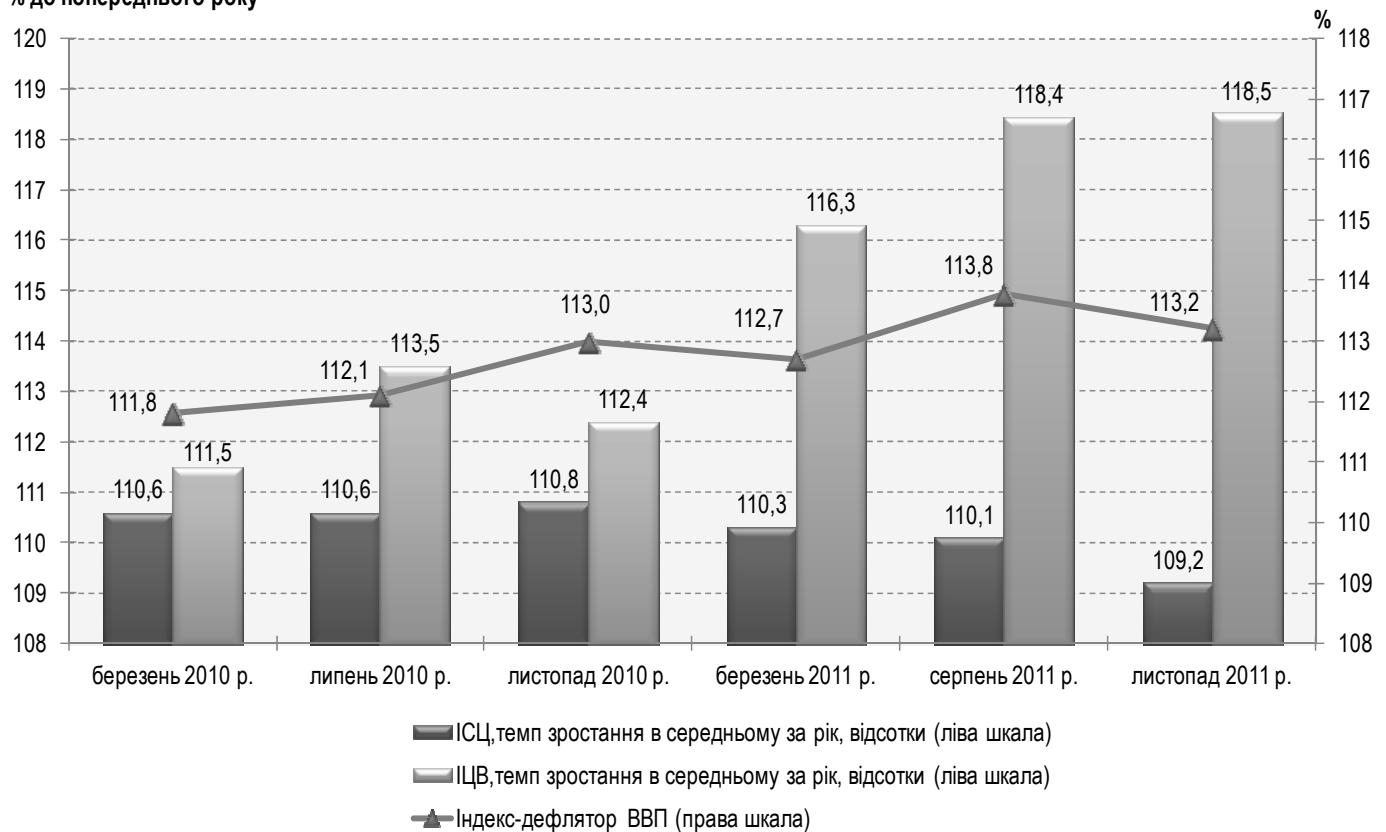
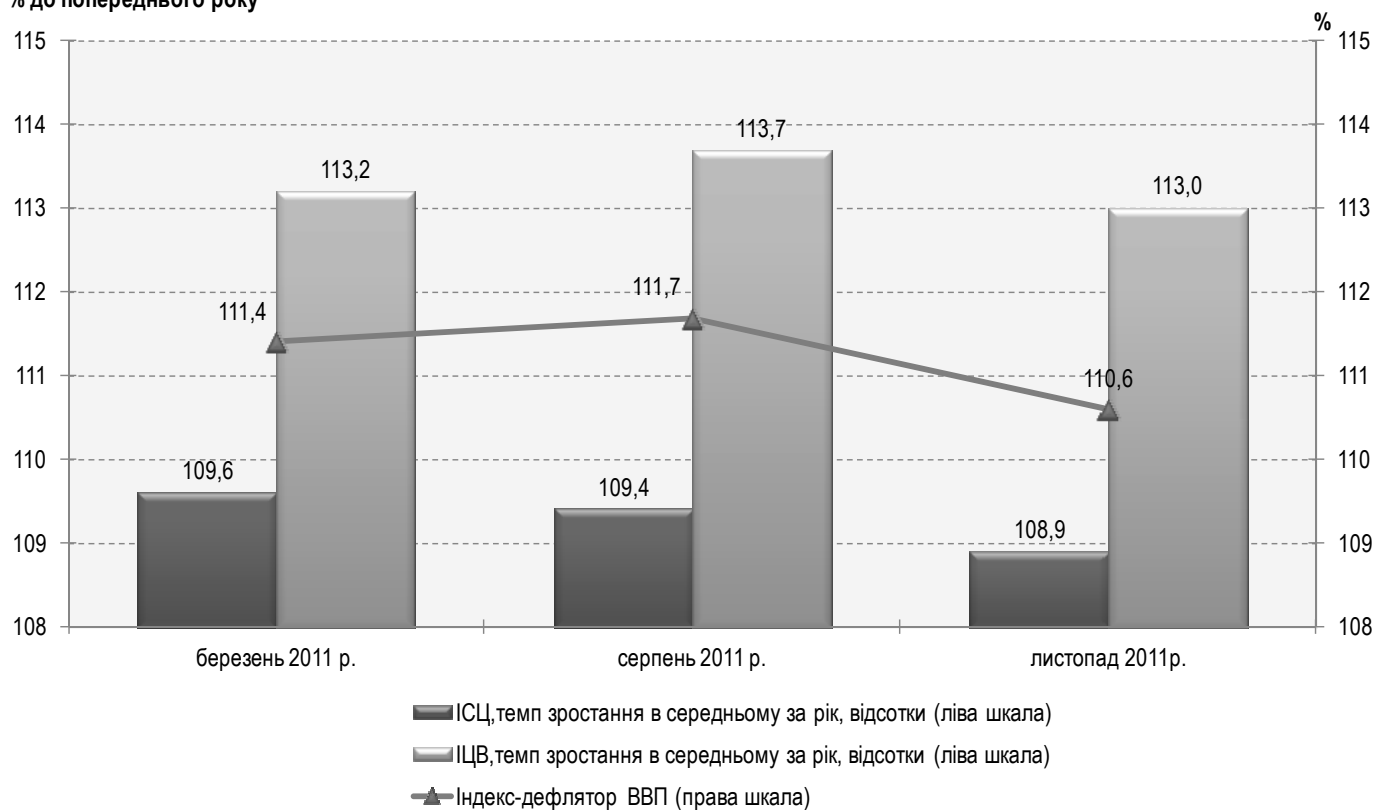

Рис. 2. Консенсус – прогноз цінових індексів на 2011-2012 роки

2012 рік

% до попереднього року

2011 рік

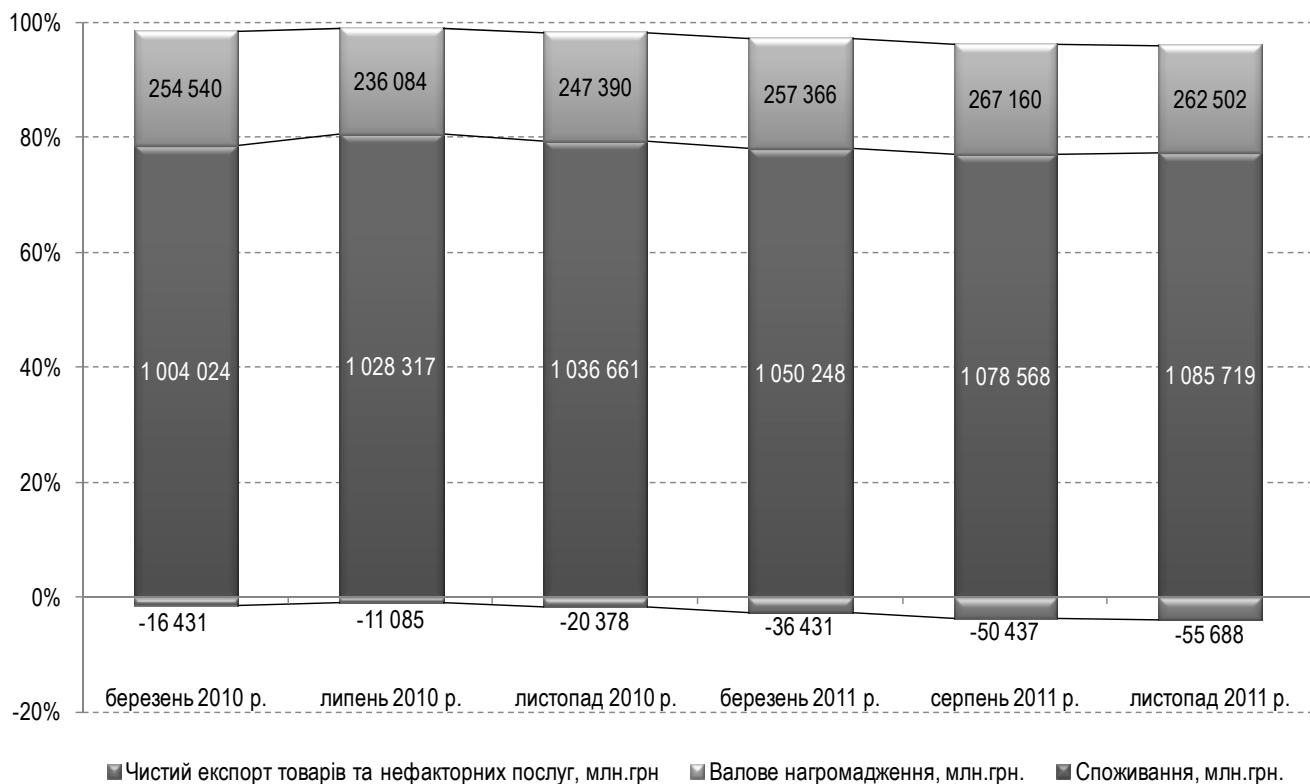
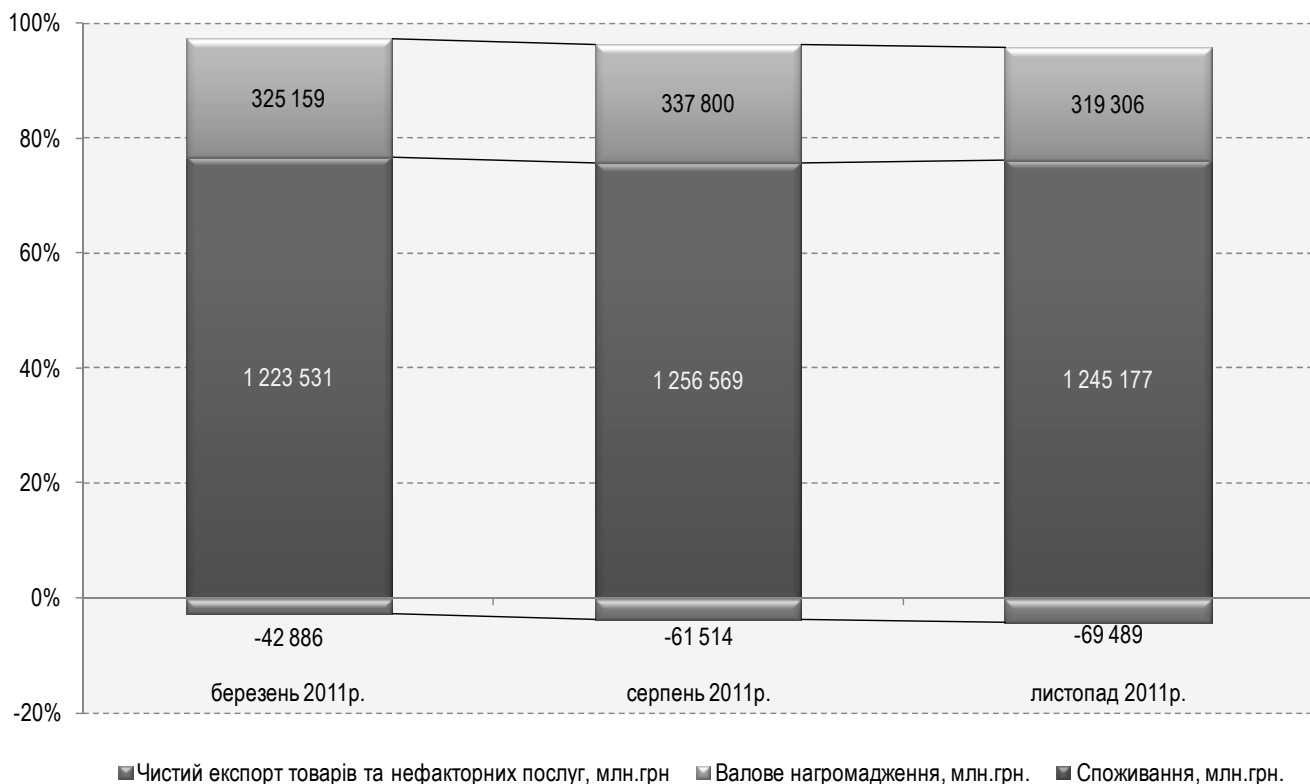

Рис. 3. Консенсус – прогноз основних складових ВВП за категоріями кінцевого використання на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

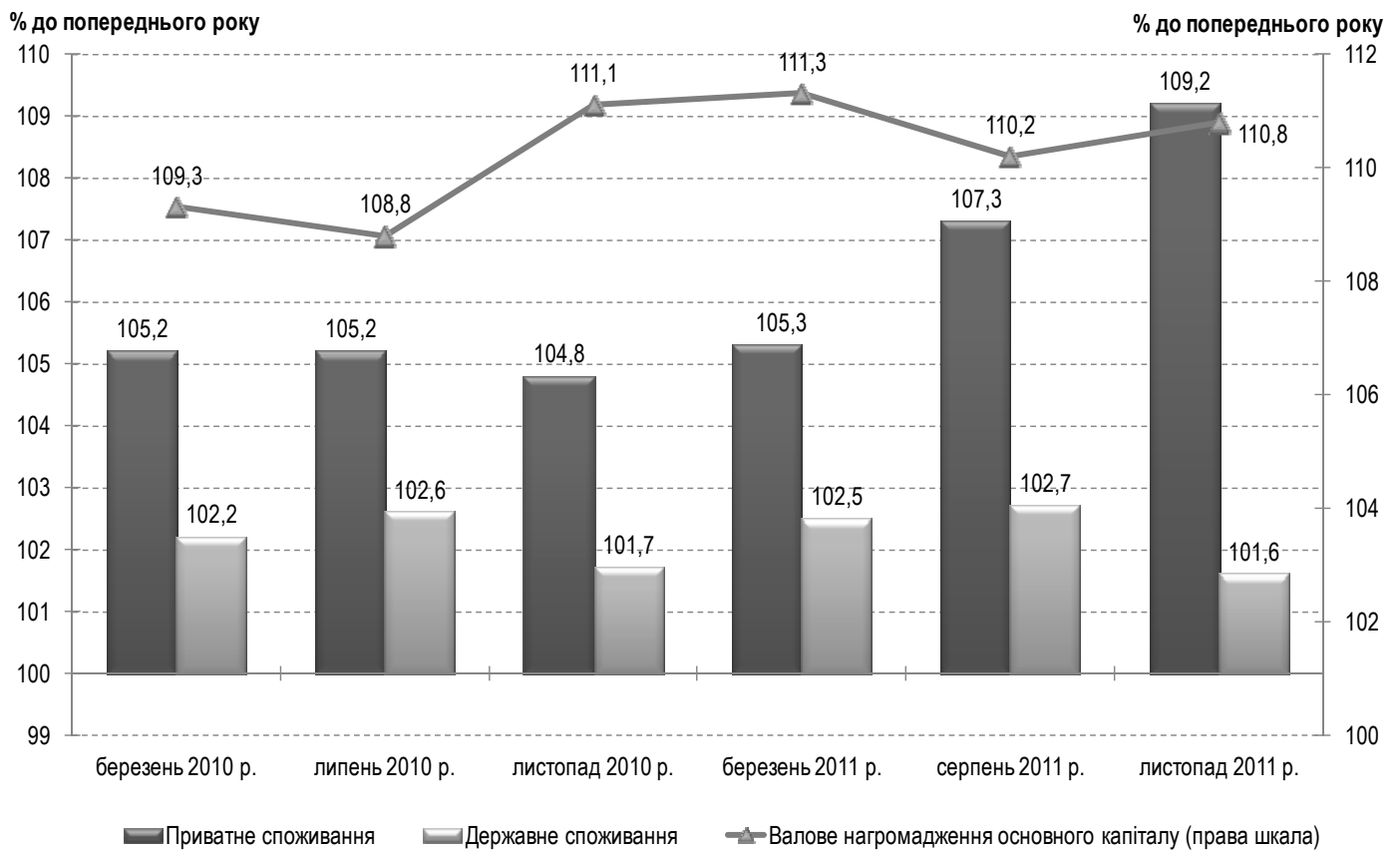
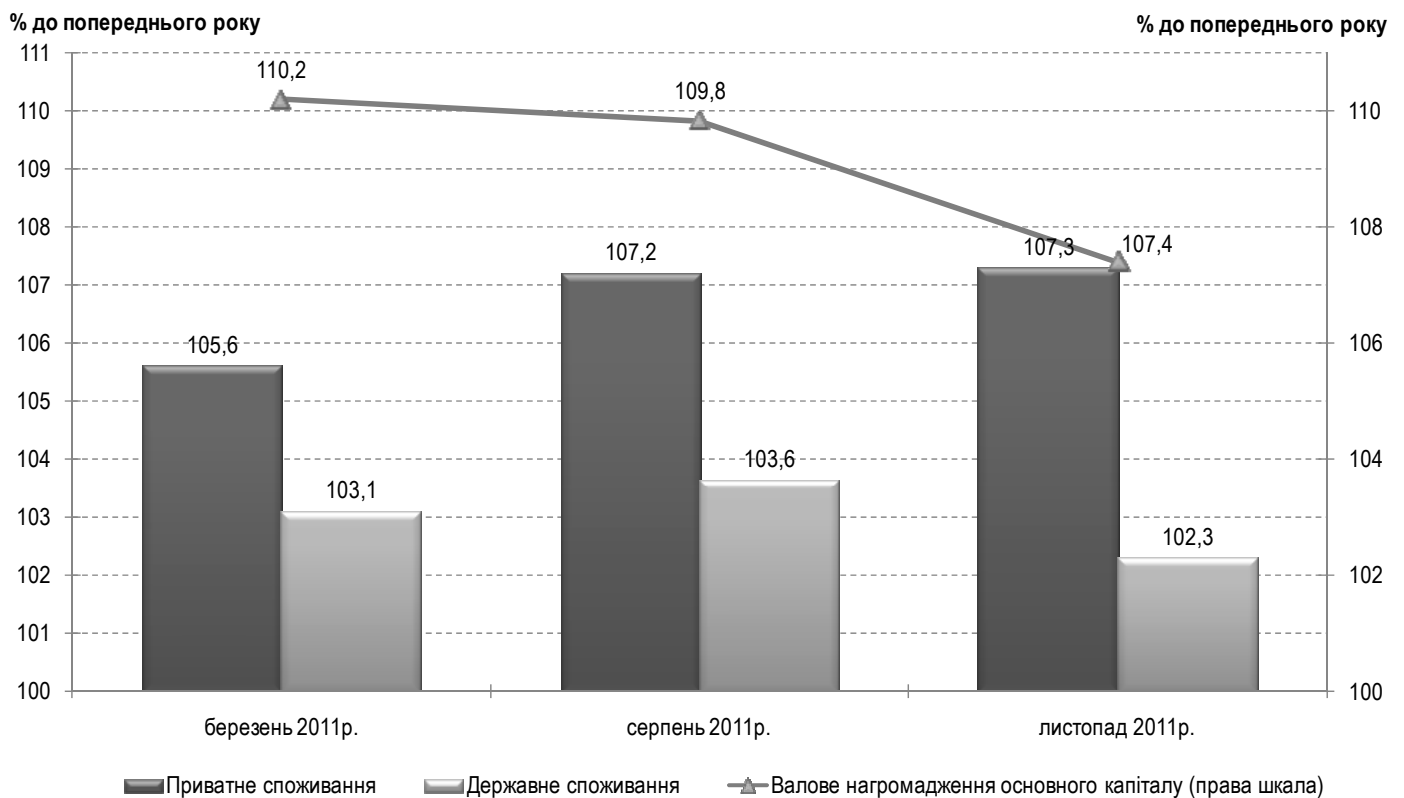

Рис. 4. Консенсус – прогноз приватного та державного споживання, валового нагромадження основного капіталу на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

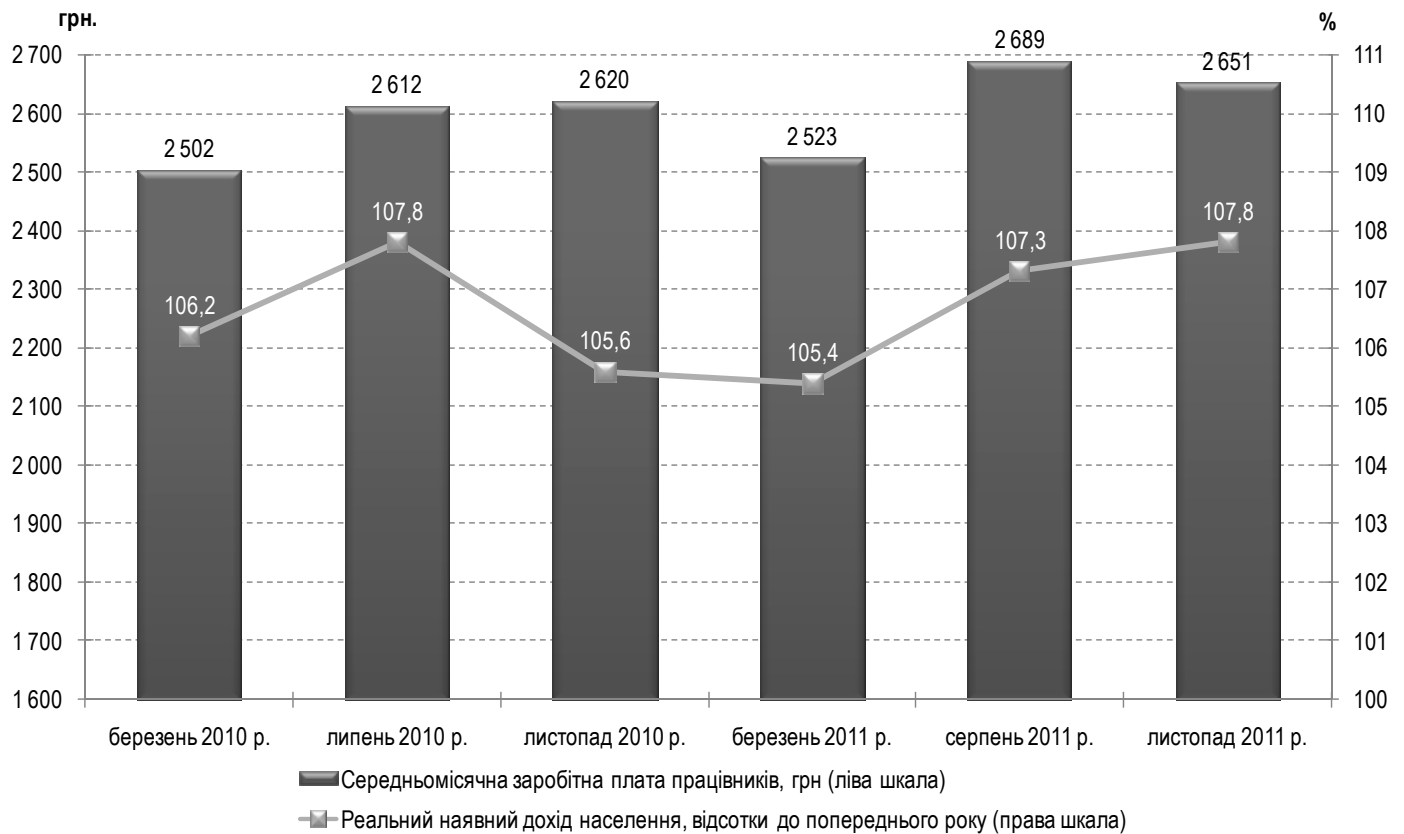
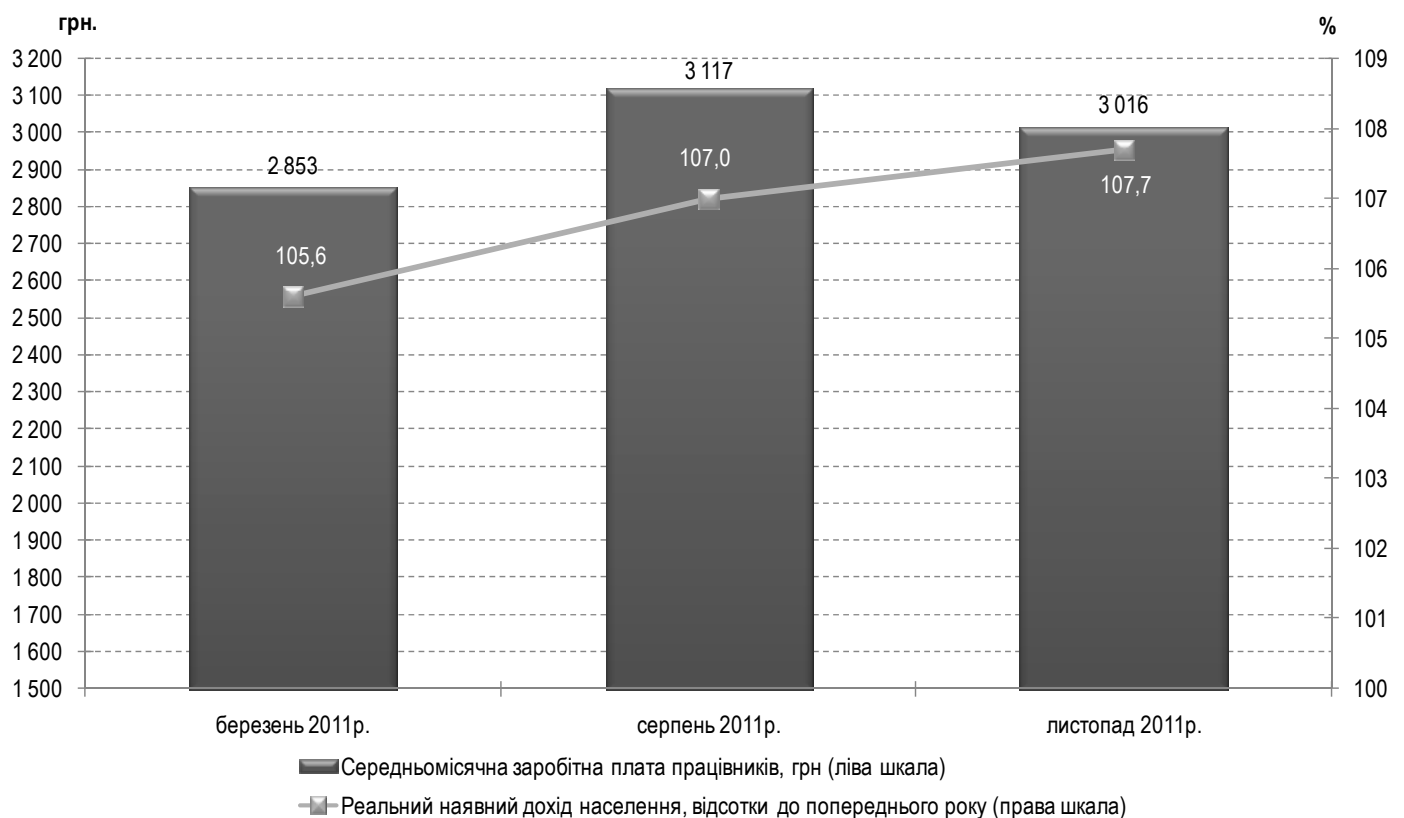

Рис. 5. Консенсус – прогноз середньої заробітної плати та реального наявного доходу населення на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

% до попереднього року

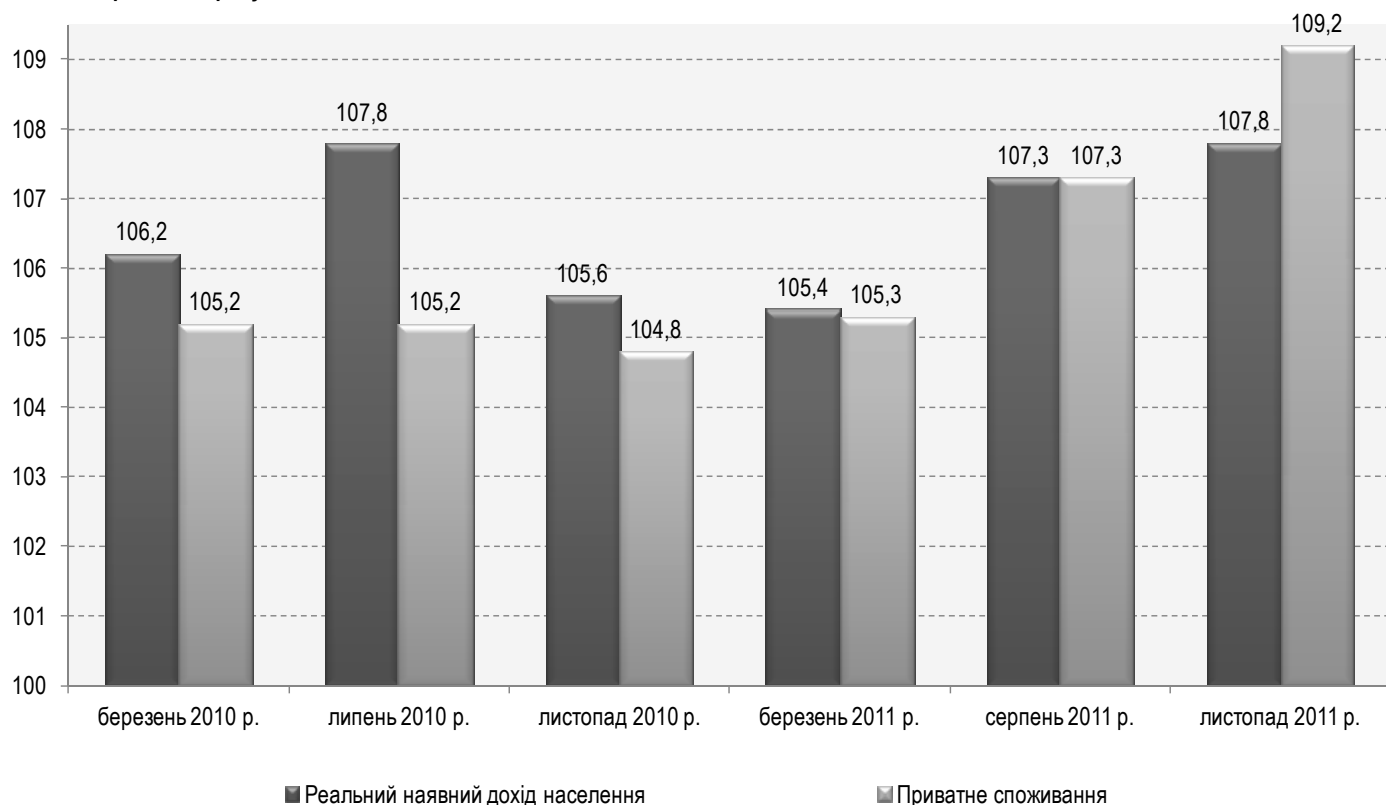
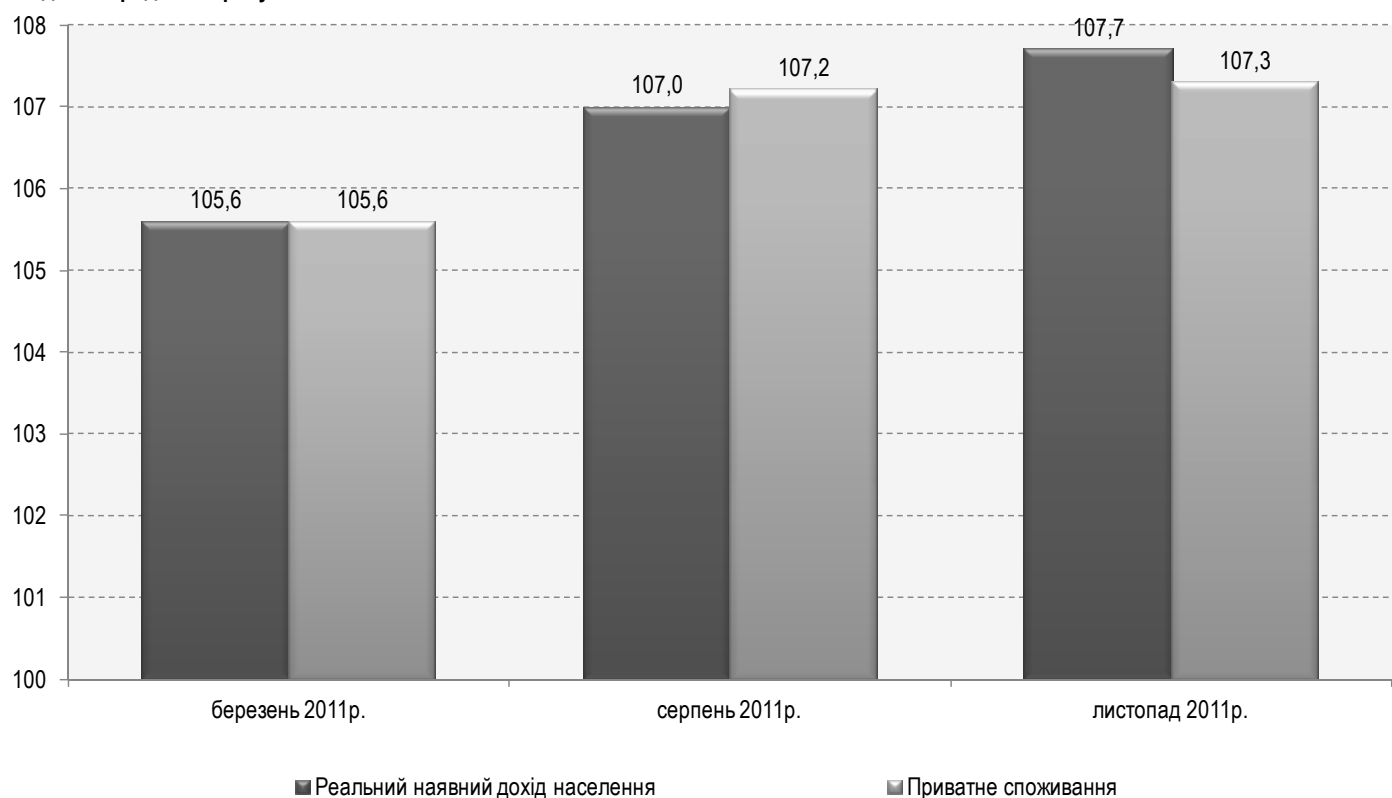

Рис. 6 Консенсус – прогноз реального наявного доходу населення та приватного споживання на 2011-2012 роки

2012 рік

% до попереднього року

2011 рік

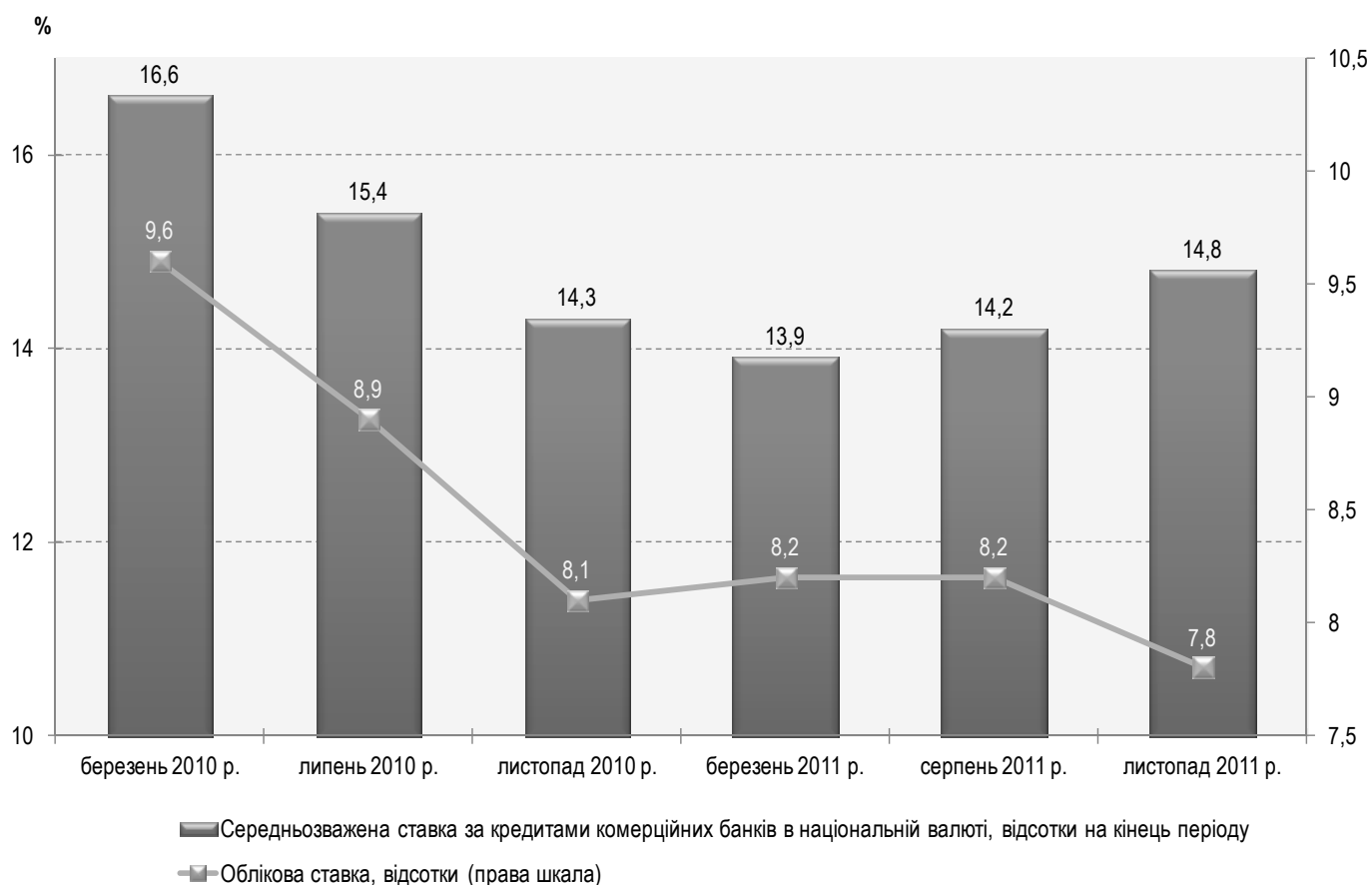
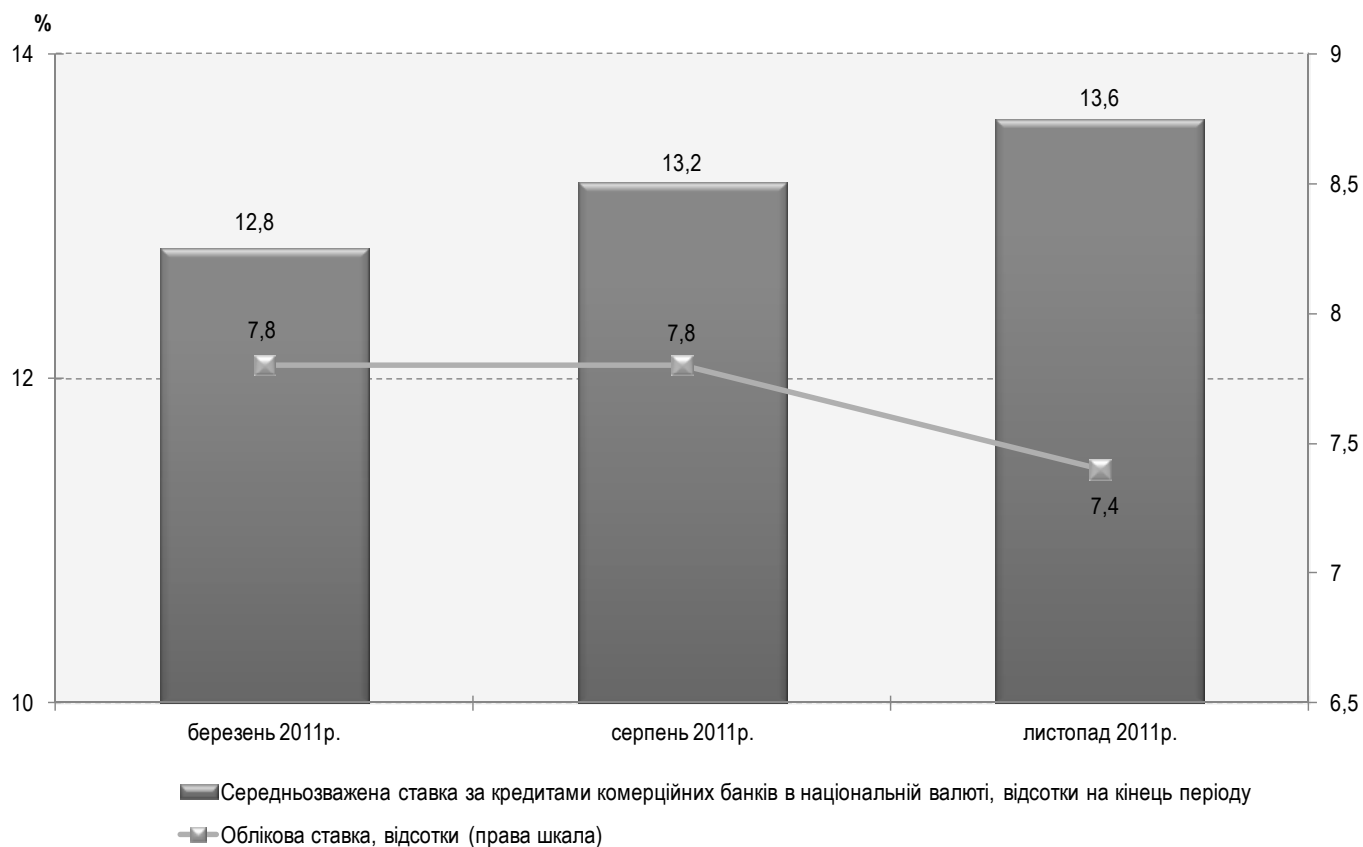

Рис. 7. Консенсус – прогноз показників банківської сфери на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

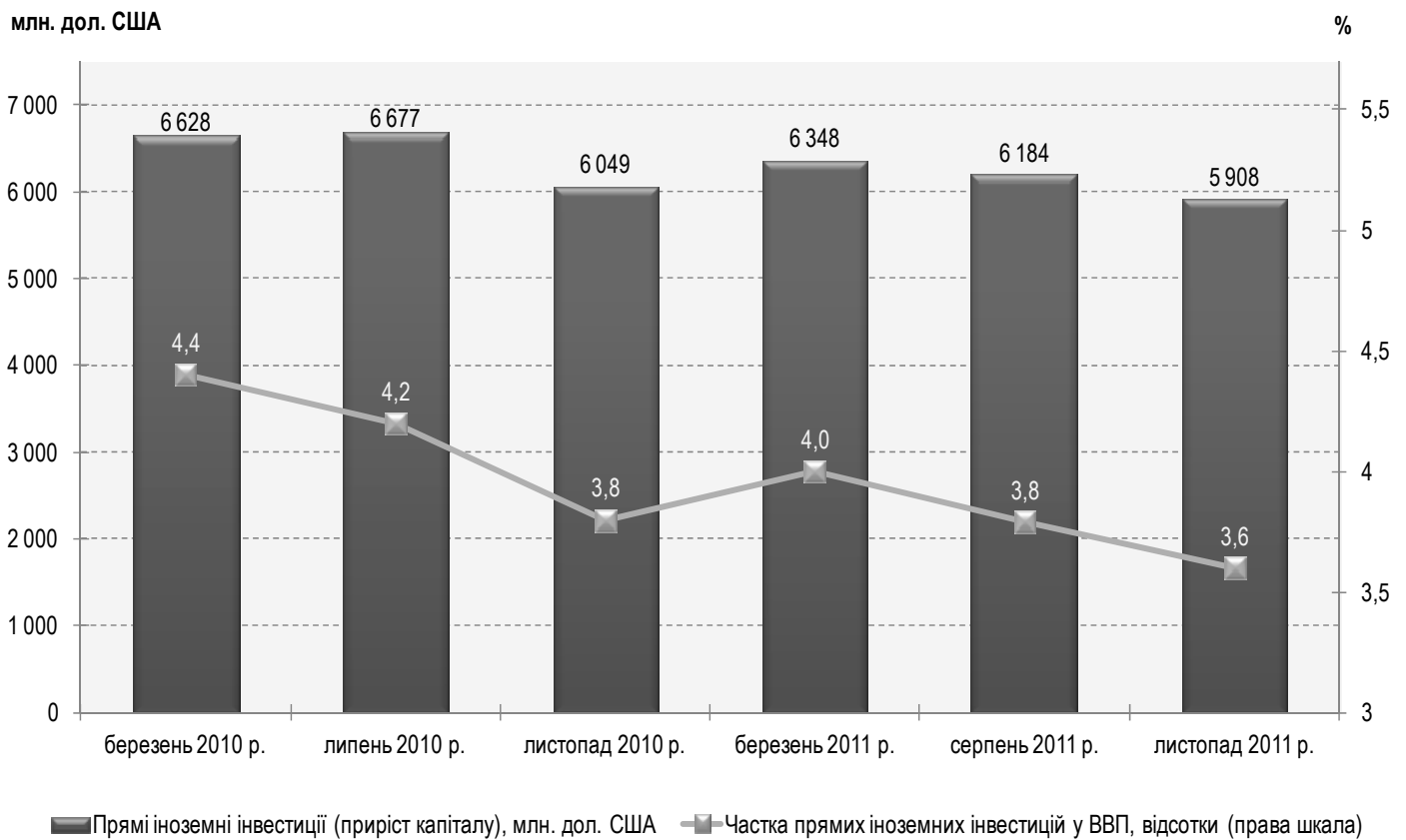
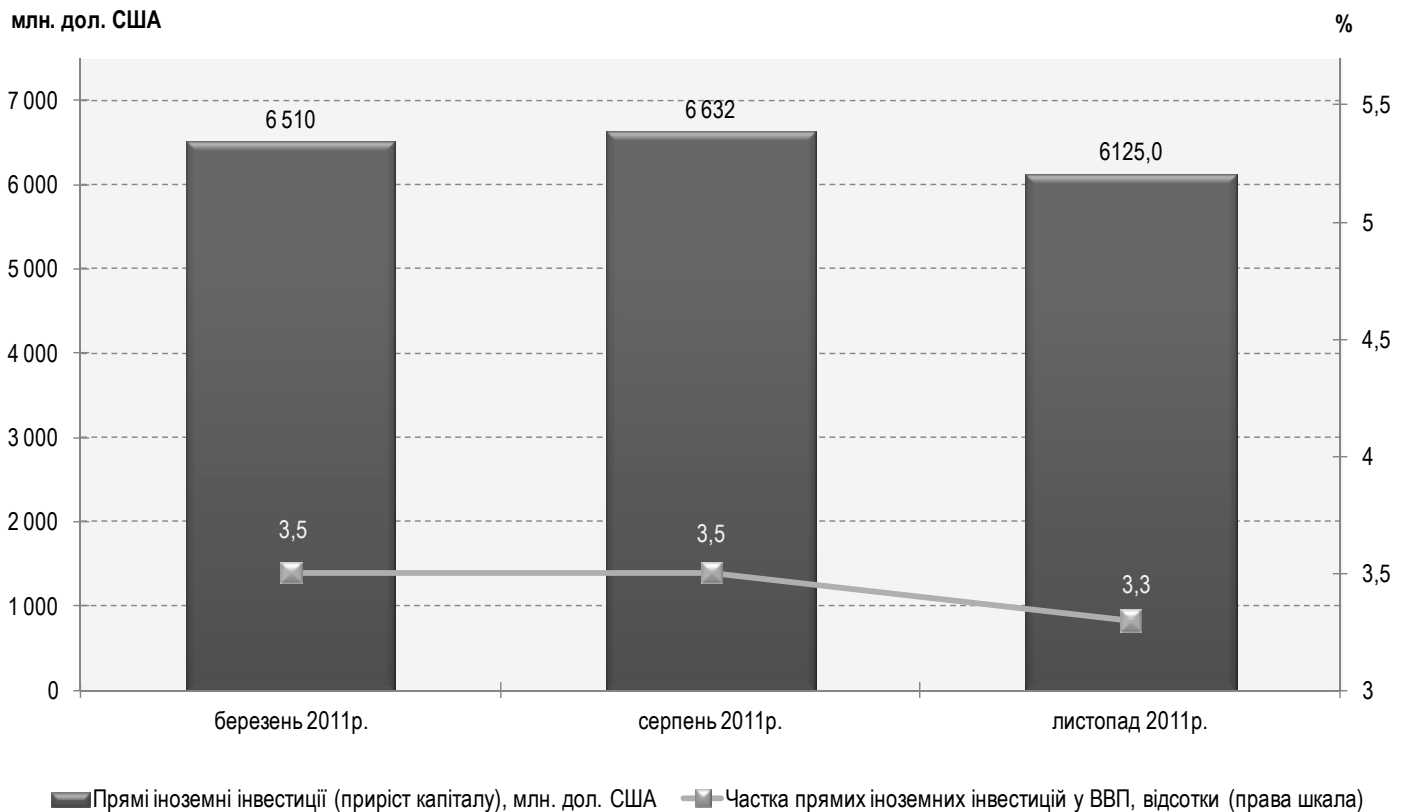

Рис. 8. Консенсус – прогноз обсягів чистого притоку прямих іноземних інвестицій на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

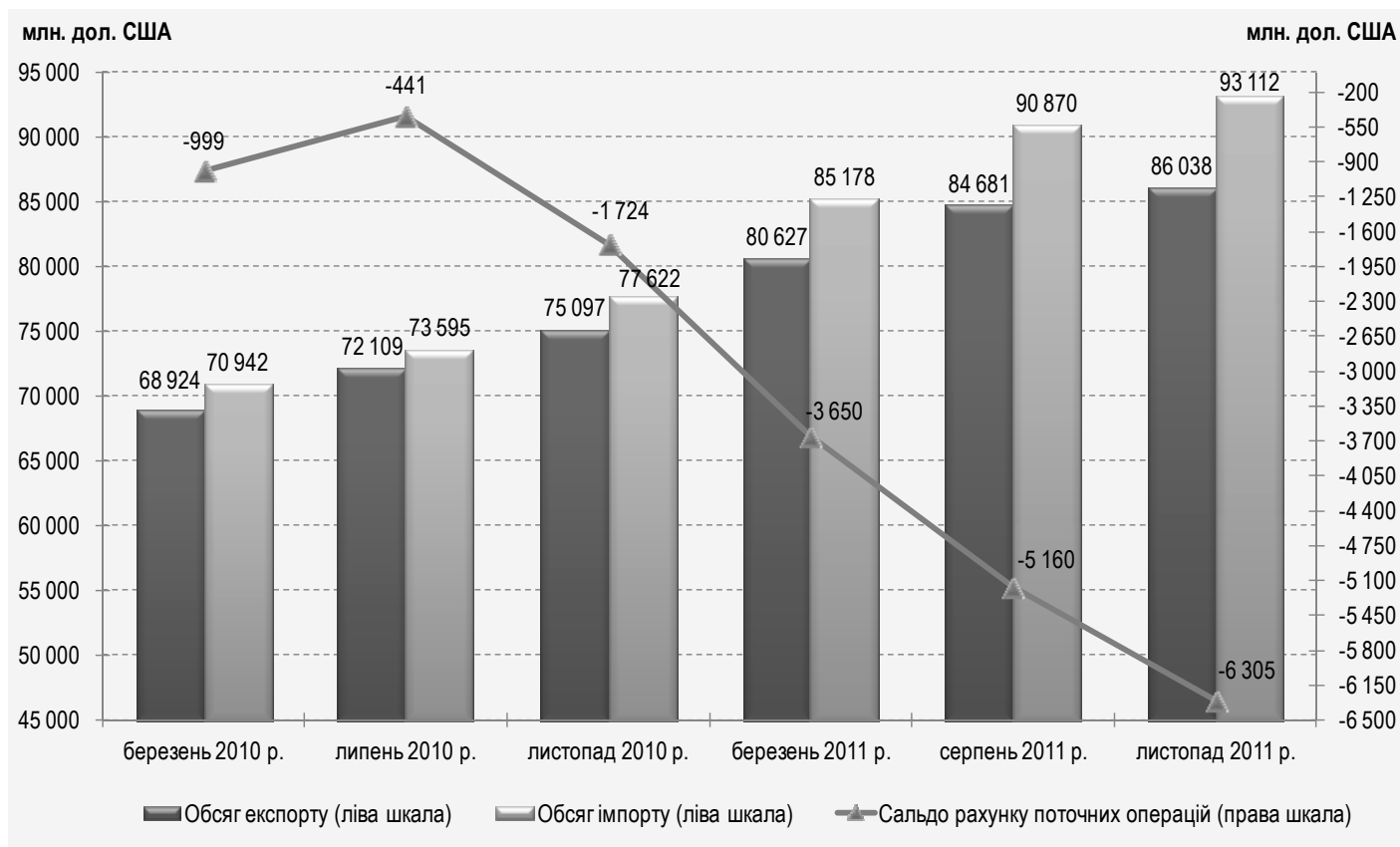
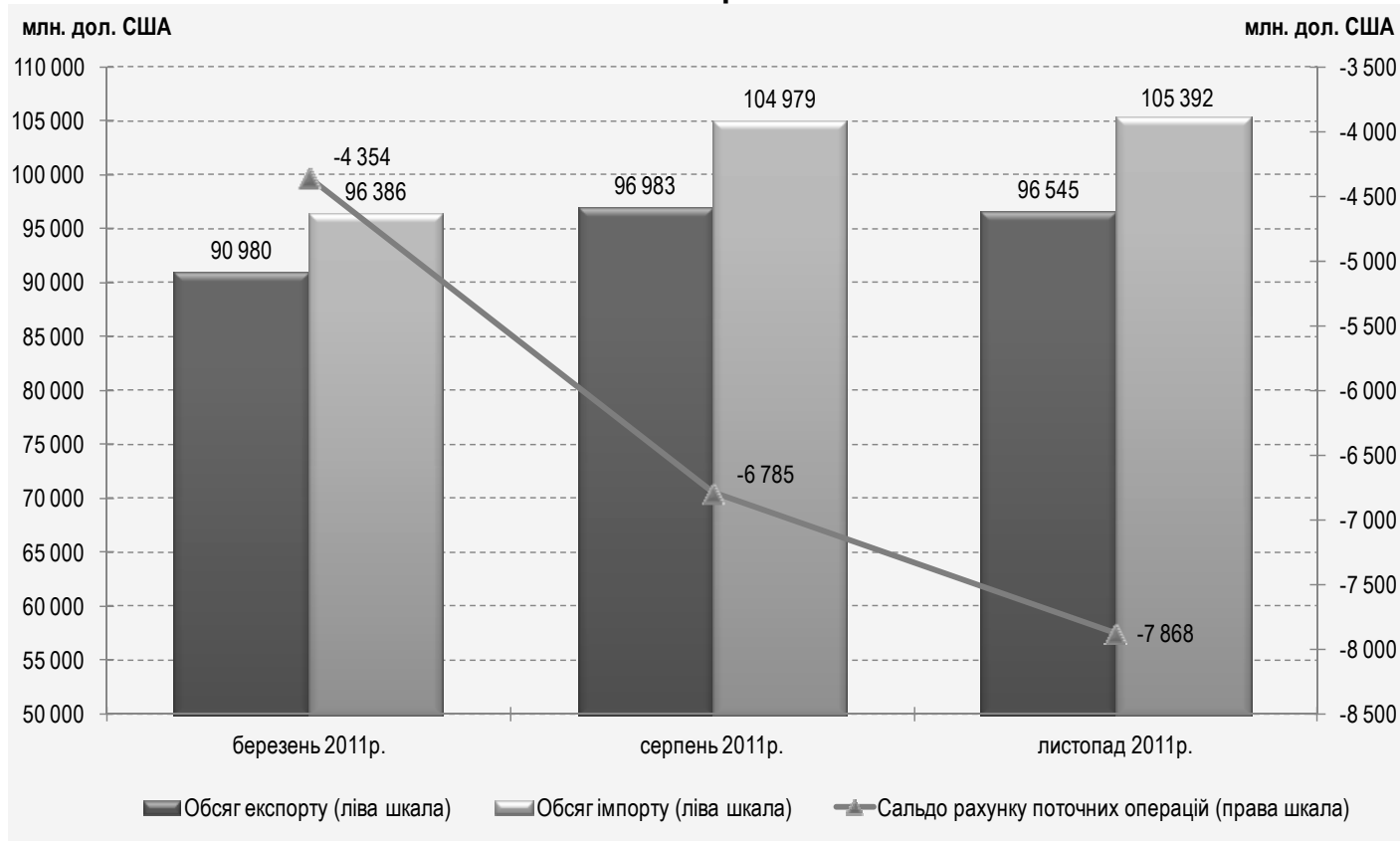

Рис. 9. Консенсус – прогноз обсягів експорту, імпорту товарів та послуг та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

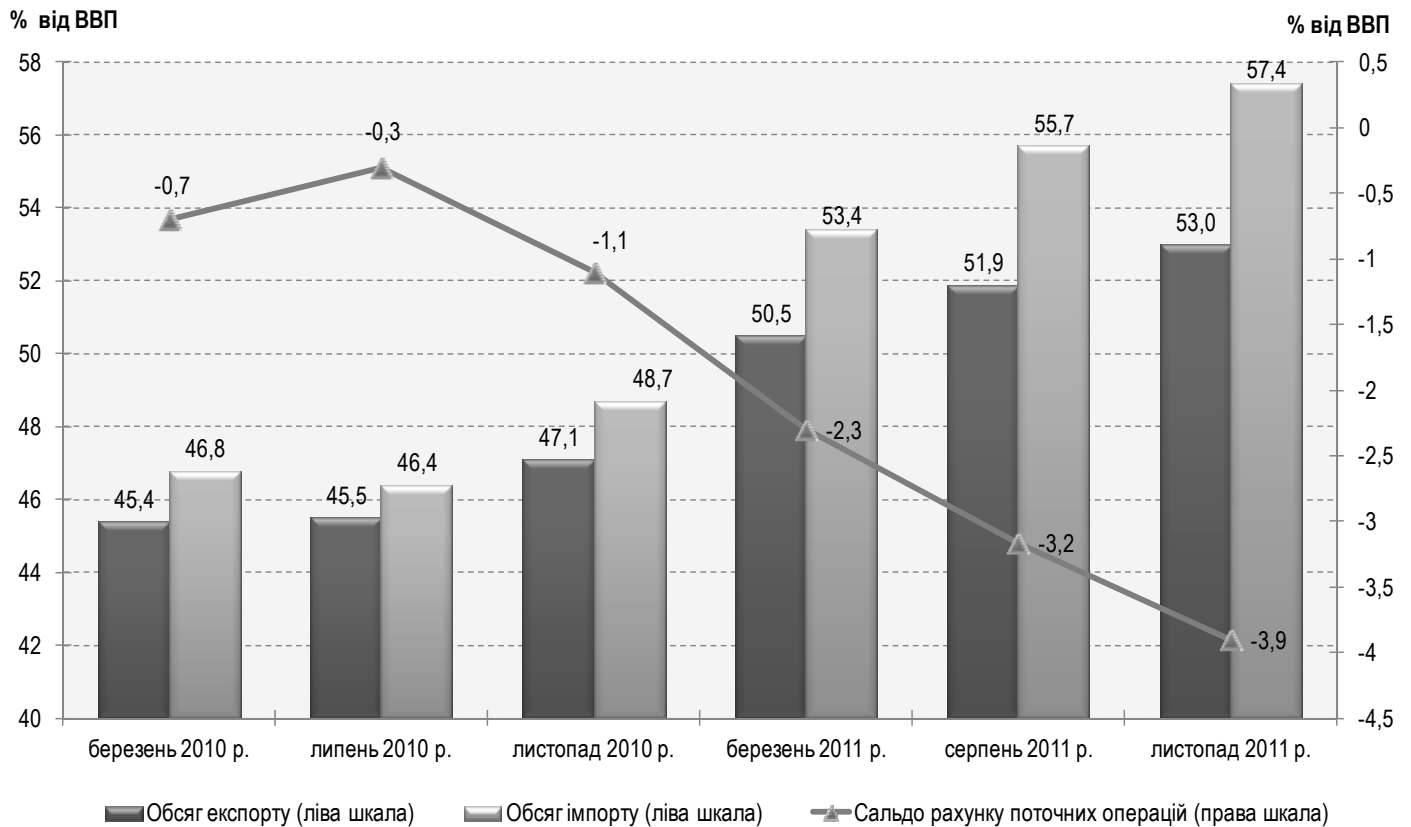
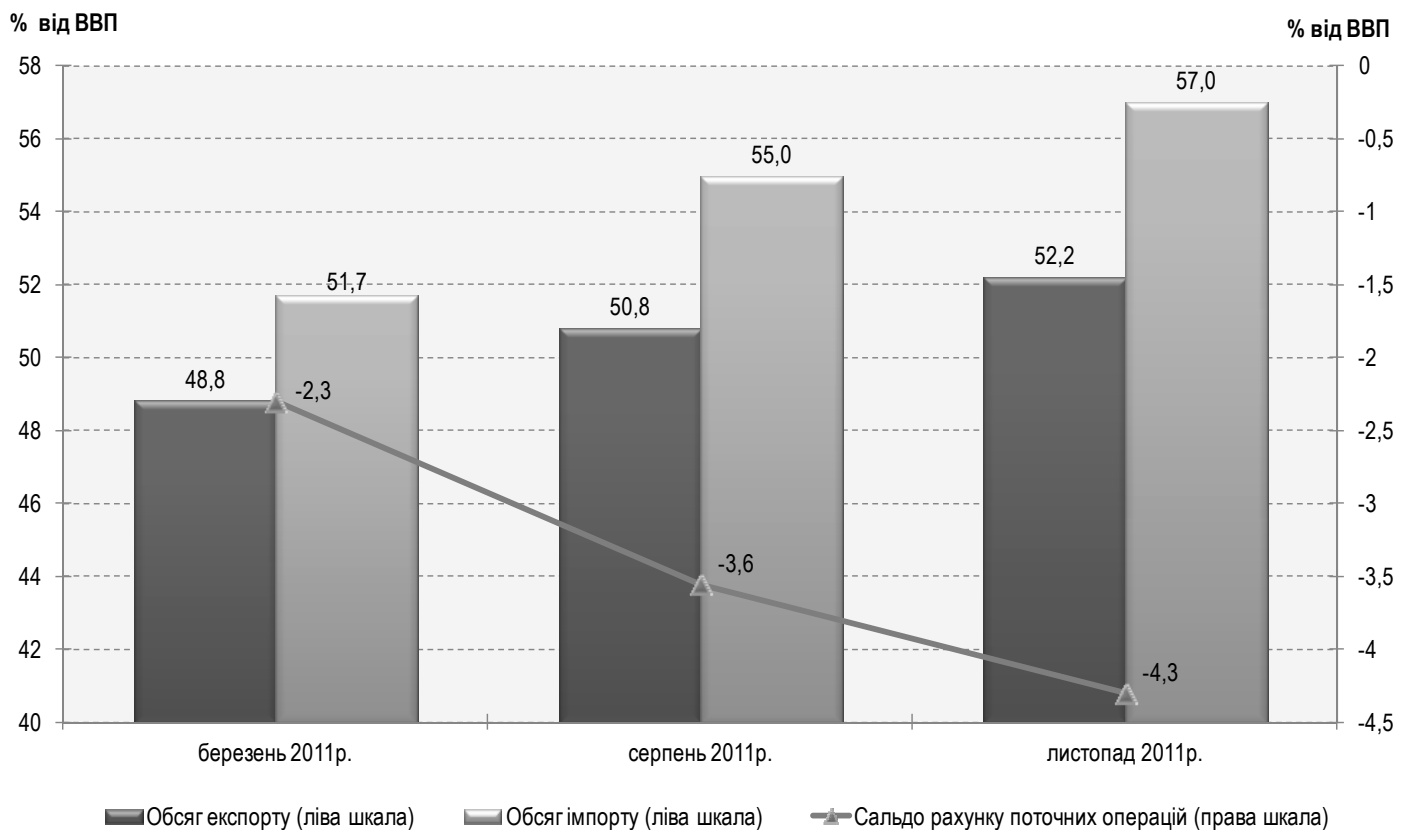

Рис. 10. Консенсус – прогноз частки експорту та імпорту товарів та послуг у структурі ВВП та усередненого значення від'ємного сальдо рахунку поточних операцій у ВВП на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

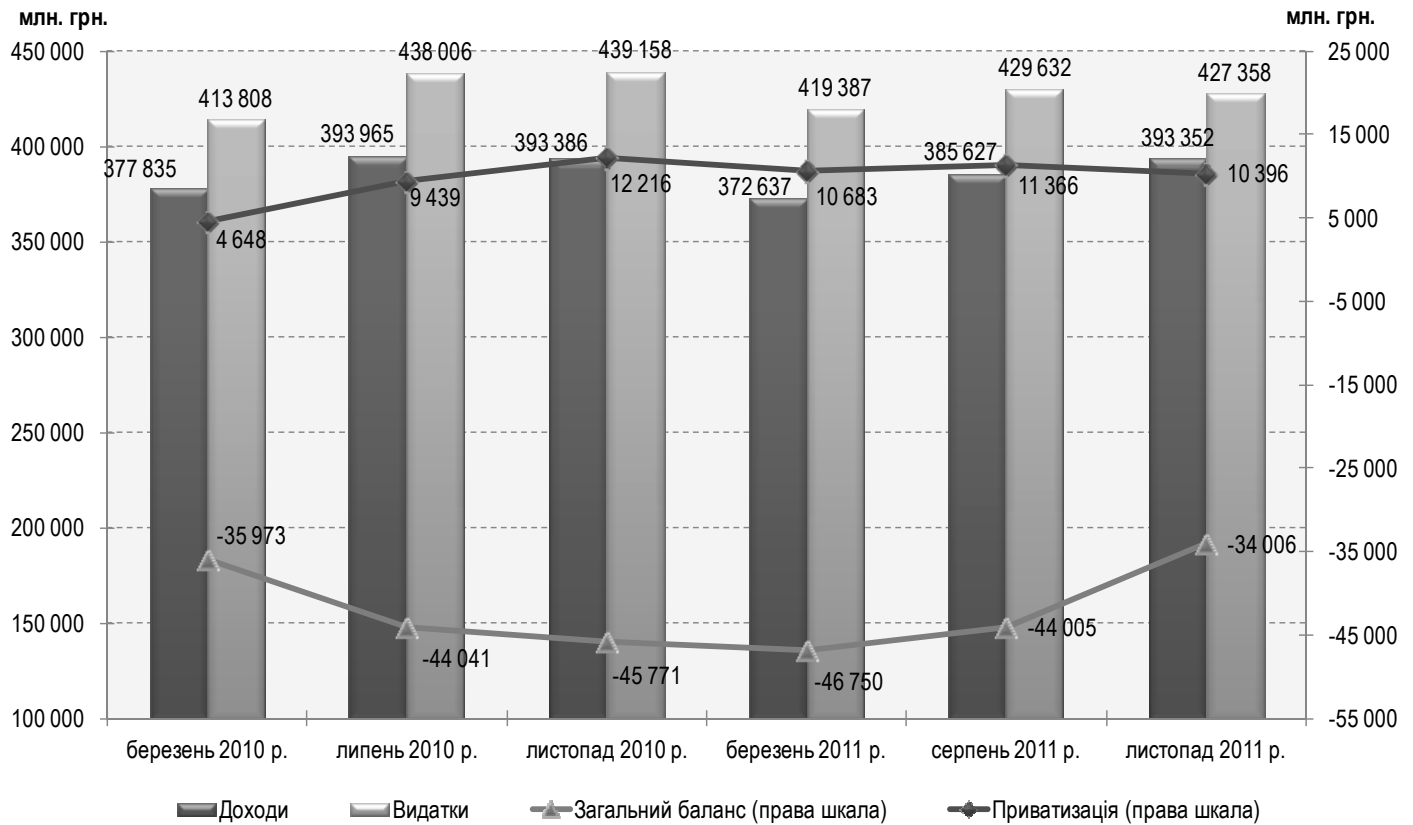
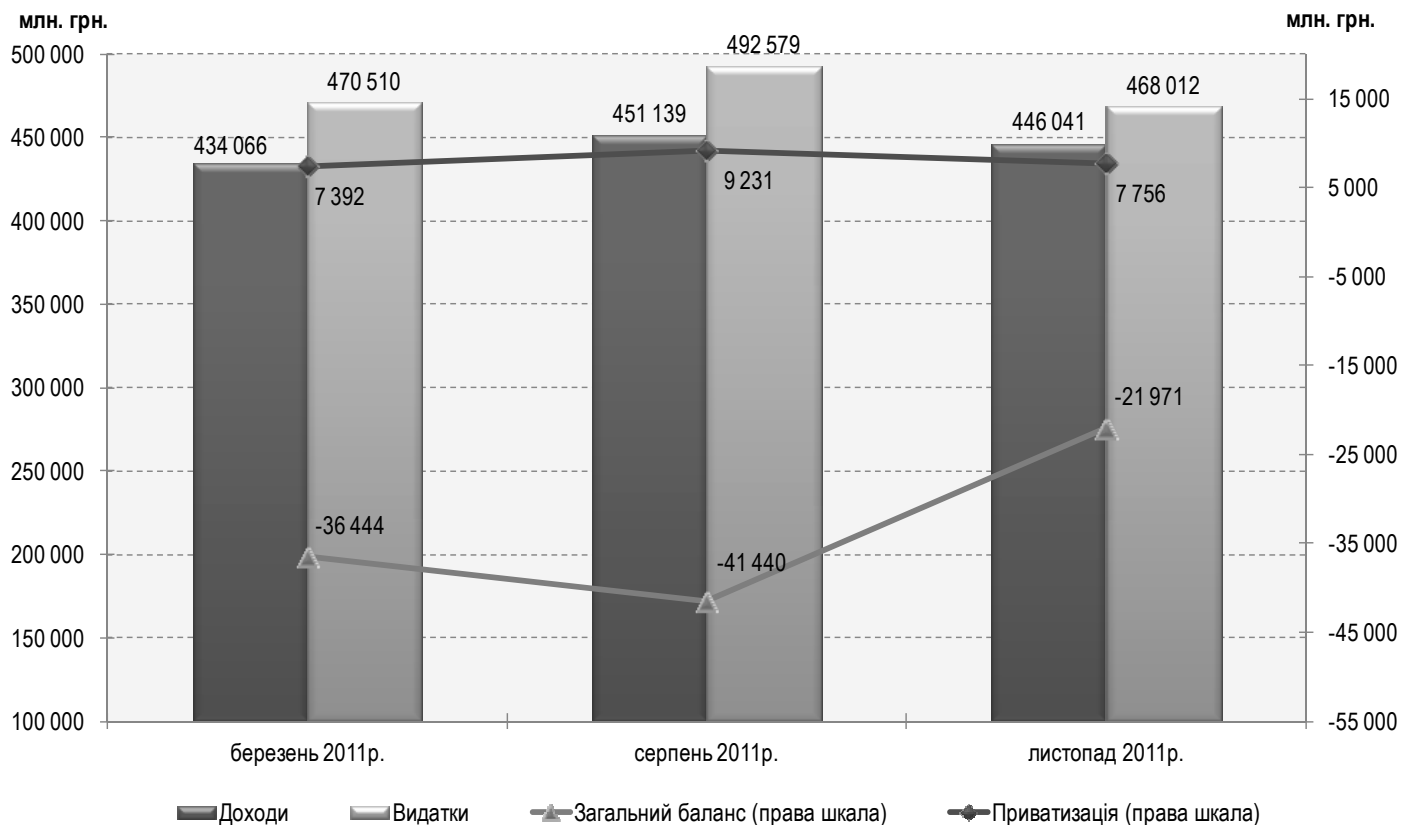

Рис. 11. Консенсус – прогноз бюджетних показників на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

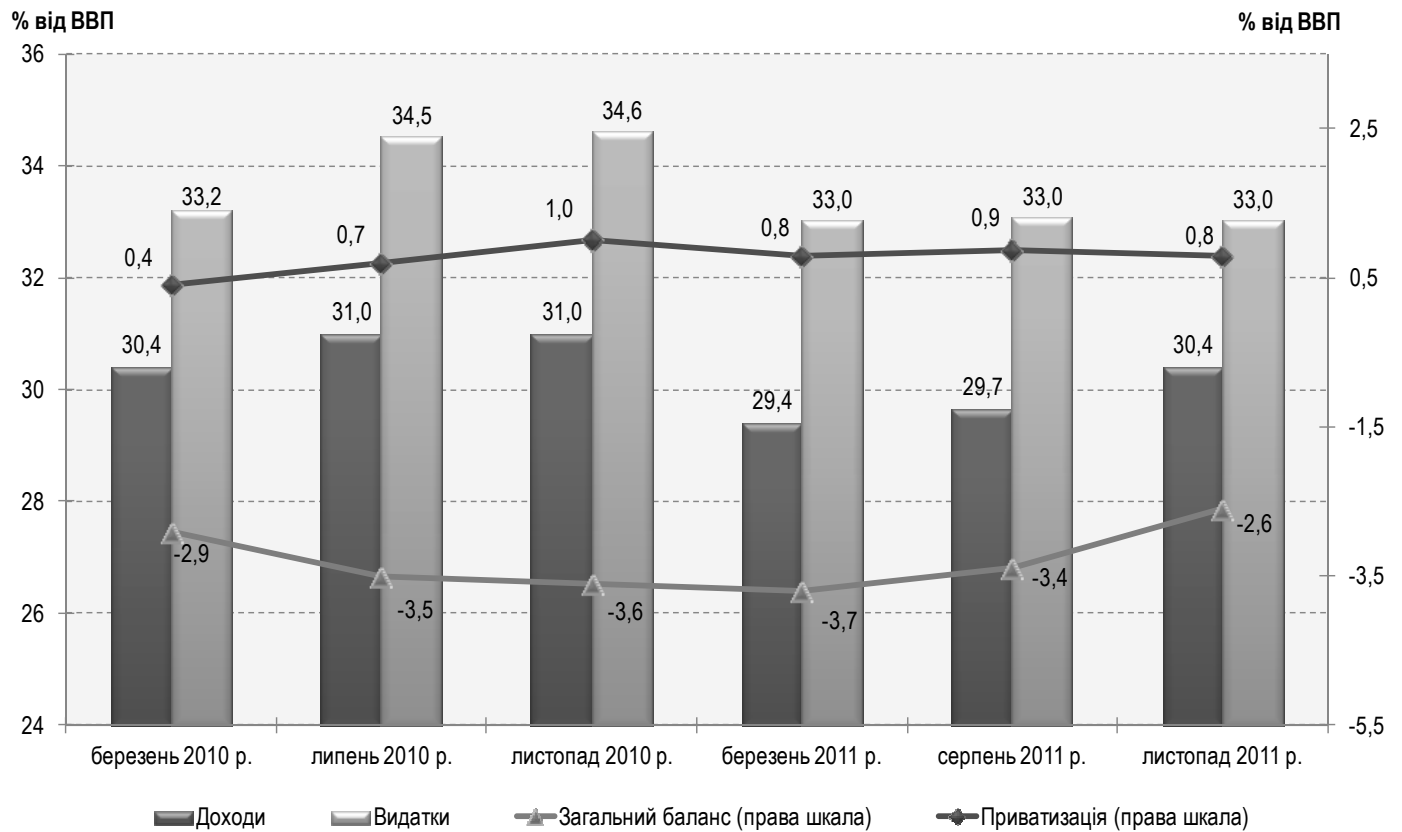
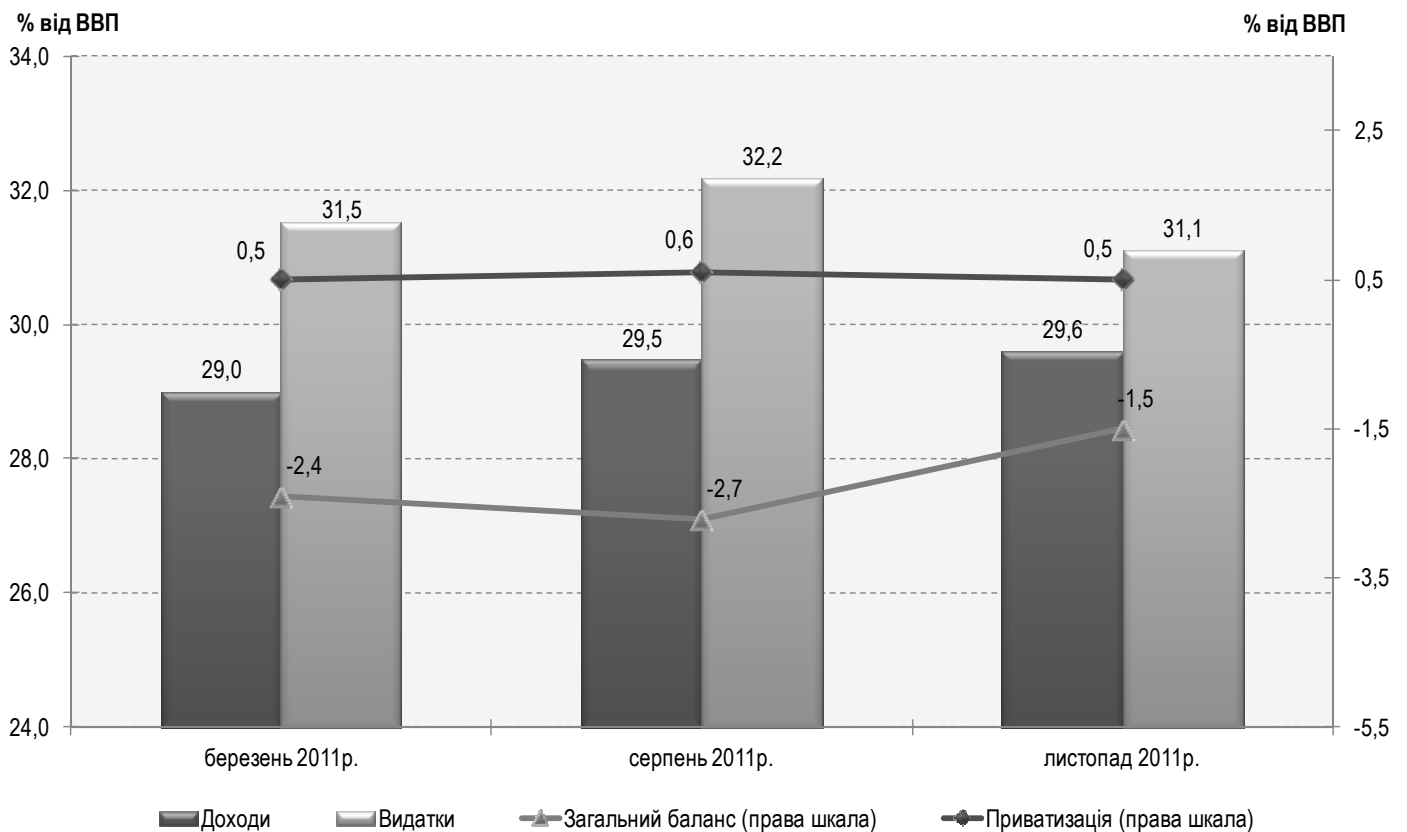

Рис. 12. Консенсус – прогноз бюджетних показників як частки ВВП на 2011-2012 роки

2012 рік

2011 рік

% до попереднього року

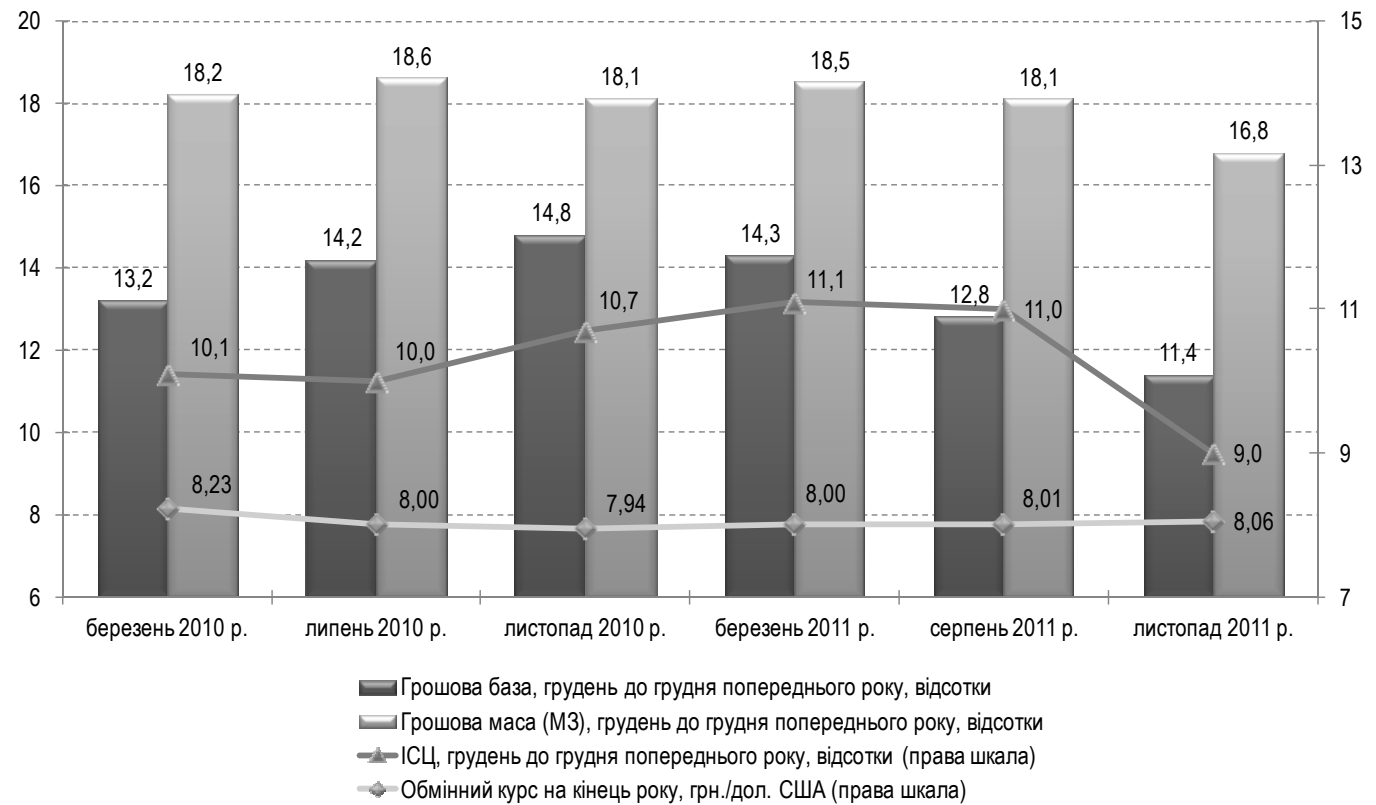
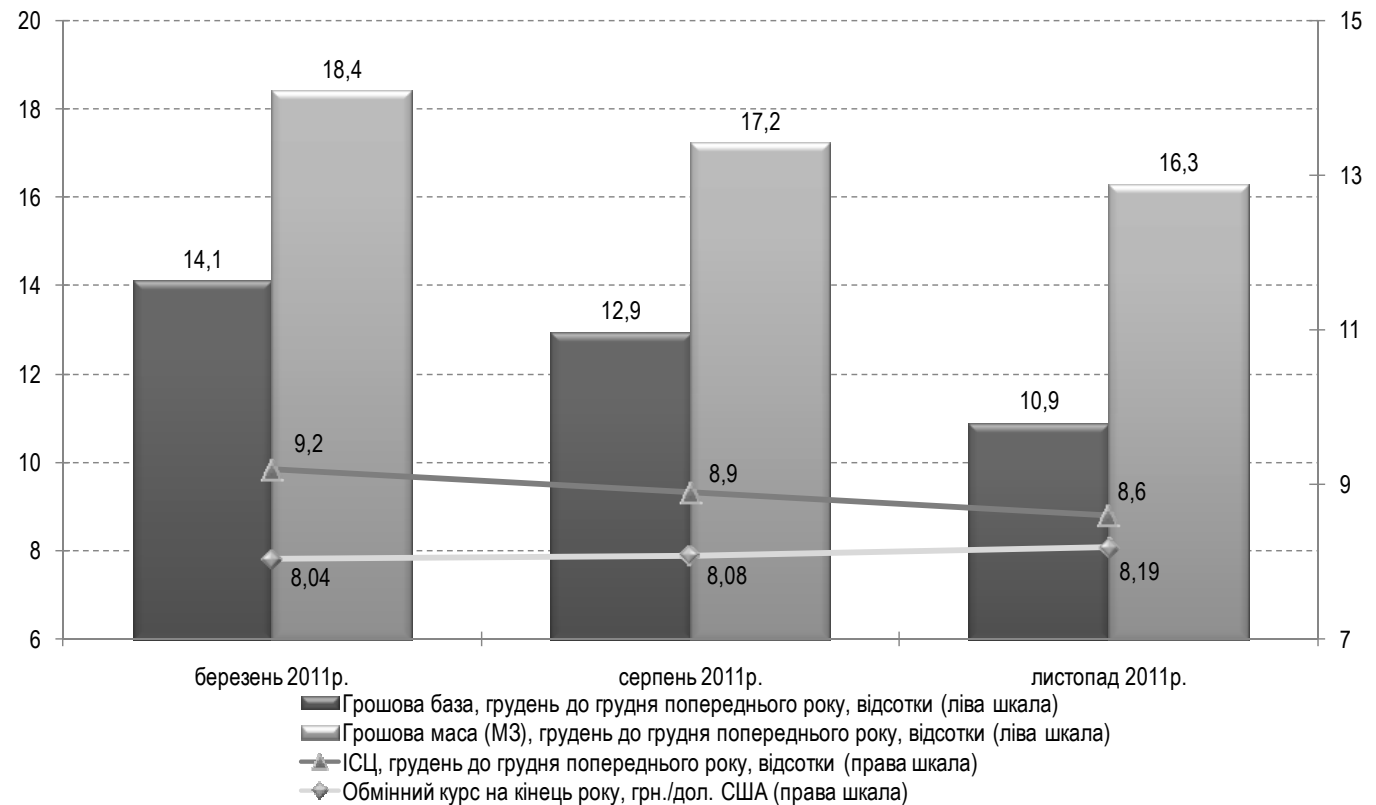

Рис. 13. Консенсус – прогноз показників грошово-кредитного ринку на 2011-2012 роки

2012 рік

% до попереднього року

ПРОГНОЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА 2013-2015 РОКИ (УСЕРЕДНЕНИЙ)

Прогноз основних макропоказників на період з 2013 по 2015 роки представлено вдруге (табл. 8).

Невизначеність щодо можливого розвитку світового фінансового ринку у середньостроковому періоді формує значну варіацію показників щодо зростання економіки України в середньому у 2013-2015 роках (коливання від 3% до 7%, консенсусне значення – 5,3%). В основному передбачається, що головним важелем економічного зростання буде розширення інвестиційного попиту: усереднене значення реального приросту інвестицій 10% з варіацією показника від 3% до 20%, що перевищує усереднений показник реального приросту приватного споживання – 5,7% з варіацією від 3% до 8%. Одним із чинників формування варіації прогнозних показників експертів щодо приросту інвестицій є посилення ризиків щодо фінансової стійкості та забезпечення стабільної ситуації розвитку у ряді основних країн ризику Єврозони. Хоча, прогнозисти одностайні щодо надходження в Україну іноземного капіталу на досить високому рівні: усереднене значення притоку прямих іноземних інвестицій становить 8,6 млрд. дол. США з варіацією від 6,7 млрд. дол. США до 13 млрд. дол. США. В той же час, за прогнозами фахівців досить стримано зростатимуть витрати загальнодержавного управління (консенсусна оцінка реального приросту державного споживання становить 1,9% з варіацією від 1,8% до 2%). Тобто, зважаючи на отриманий досвід та наслідки функціонування української економіки в умовах динамічного розширення внутрішнього споживчого попиту, на думку аналітиків, у середньостроковій перспективі як держава, так і суб'єкти економічної діяльності більшу увагу приділятимуть оновленню основних фондів, модернізації виробництва, підвищенню науково-технологічного потенціалу та зміцненню конкурентоспроможності.

Щодо цінової ситуації, то в основному експерти прогнозують деяке зниження темпів інфляції у середньостроковій перспективі: усереднені прогнозні показники індексу споживчих цін та індексу цін виробників (середні за рік) становлять 107% (варіація показника від 106,3% до 107,5%) та 108,9% (варіація значення від 107,9% до 110,2%) відповідно.

Не спостерігається консенсусу у середньострокових прогнозних оцінках розвитку зовнішньої торгівлі. Так, оцінки сальдо рахунку поточних операцій варіюють від “мінус” 0,4% до “мінус” 4,1% від ВВП. Усереднене значення приросту обсягів експорту товарів та послуг становить 14% (варіація від 9,9% до 22%), імпорту – 14% (варіація від 8,9% до 24%).

Також, досить різними є погляди щодо середньострокової валютно-курсової політики. Прогнози середньорічного обмінного курсу гривні до долара США на період з 2013 по 2015 роки коливаються в межах від 8 до 9,5 грн./дол. США (усереднене значення – 8,4 грн./дол. США).

У бюджетній сфері прогнозисти вважають, що у середньостроковому періоді видатки бюджету перевищуватимуть доходи (усереднене значення дефіциту бюджету складе 1,3% від ВВП за 2013-2014 роки з максимальним значенням - “мінус” 2,4% від ВВП).

Ризики на 2011-2012 роки

Пропонуємо до Вашої уваги консенсус-оцінку ризиків на 2011-2012 роки.

Експерти оцінювали ризики за двома критеріями: вірогідність реалізації конкретного ризику та вплив ризику на економіку України.

Оцінка реалізації ризиків та їх впливу на економіку України проводилася за наступною шкалою.

Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
значна ймовірність (50-60%%) прояву ризику – 4; середня ймовірність (30-49%%) прояву ризику – 3; помірна ймовірність (10-29%%) прояву ризику – 2; мала ймовірність (менше 10%) прояву ризику – 1; ризик не є вірогідним – 0.	значний вплив – 4; помірний вплив – 3; слабкий вплив – 2; незначний вплив – 1; немає впливу – 0.

На основі наданих матеріалів було розраховано інтегральну оцінку ризиків як добуток оцінок вірогідності реалізації явища та впливу явища на економіку України, зважений на кількість респондентів.

Ризики на 2011 рік оцінювались вшосте, а на 2012 рік – втретє. Максимальна консенсус-оцінка зовнішніх та внутрішніх ризиків має наступну інтегральну оцінку: 10 – на 2011 рік, 12 – на 2012 рік. Враховуючи невизначеність економічної ситуації, як у світі так і в Україні, порівняно з попереднім опитуванням майже всі експерти збільшили оцінки щодо ймовірності реалізації ризиків. Інтегральна оцінка ризиків на 2011 та 2012 роки майже по всіх показниках вища попередніх оцінок (станом на серпень 2011 року).

На лідируючій позиції в 2011 році виявилися саме зовнішні ризики: «Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках», «Загострення проблем у ряді країн-боржників Єврозони (дефолт в Греції)» та «Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу» (інтегральна оцінка 10).

Водночас зважаючи на значну залежність української економіки від зовнішніх факторів та їх вплив на формування стану внутрішнього ринку зросли експертні оцінки внутрішніх ризиків. Найвищу інтегральну оцінку (9) серед внутрішніх ризиків 2011 року мають: «значне погіршення очікувань населення та інвесторів, зважаючи на порушення економічної стабільності», «збереження низької кредитної активності комерційних банків» та «посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку».

Серед зовнішніх ризиків на 2012 рік найбільшу інтегральну оцінку має ризик «Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках» (інтегральна оцінка 12), що у два рази вище інтегральної оцінки даного ризику станом на серпень (оцінка 6).

Серед внутрішніх ризиків на 2012 рік найбільшу інтегральну оцінку має ризик «Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку» (інтегральна оцінка 11), що, також значно вище інтегральної оцінки даного ризику станом на серпень (оцінка 7). Також прогнози збільшили оцінку ризиків «прийняття економічно необґрунтованих рішень щодо різкого підвищення соціальних виплат у період передвиборчої кампанії» з 8 до 10; «суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості» – з 7 до 10, «значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України» – з 6 до 10.

Водночас за оціненими внутрішніми ризиками на 2012 рік, найбільш вірогідними і впливовими залишаються ризики, у сфері тарифної політики та банківському секторі.

Інтегральна оцінка ризиків на 2012 рік по переважній більшості показників вища оцінок на 2011 рік.

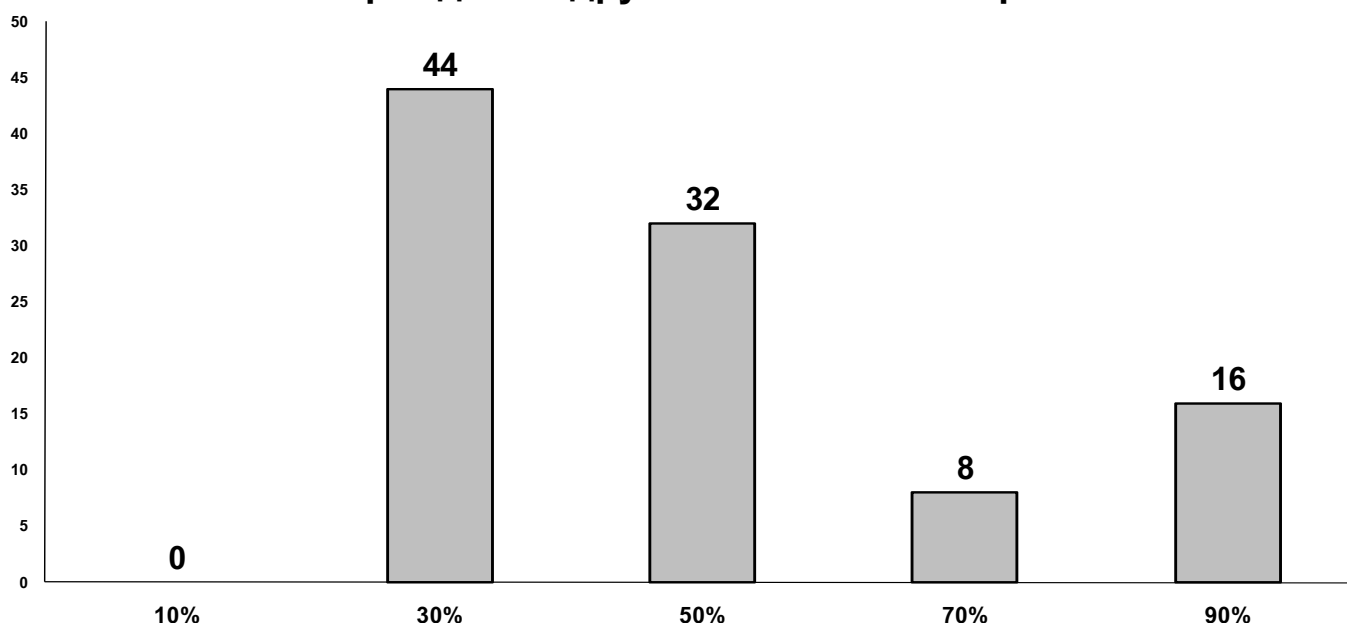
Результати анкетування «Друга хвиля світової кризи: сценарії розвитку та їх вплив на економіку України, механізми захисту»

Пропонуємо до Вашої уваги результати анкетування «Друга хвиля світової кризи: сценарії розвитку та їх вплив на економіку України, механізми захисту».

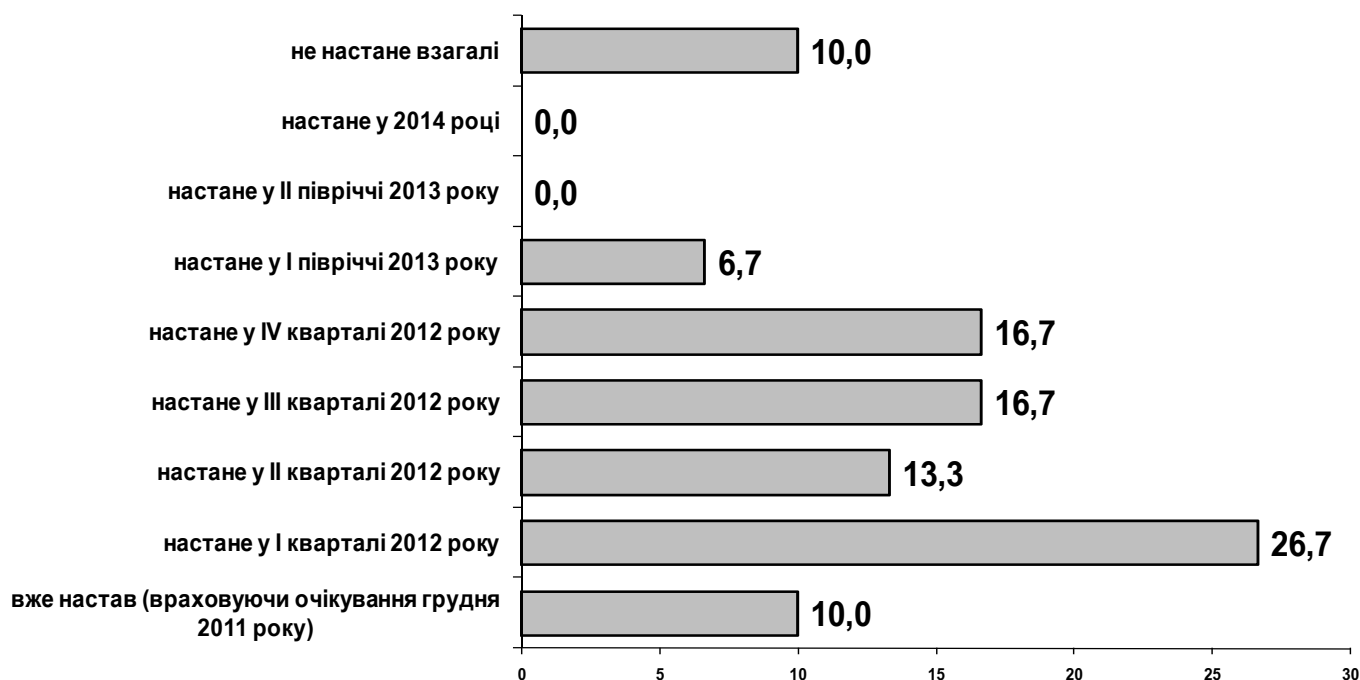
Враховуючи загострення проблем у деяких розвинених країнах (ряд країн – членів ЄС, США), що виникли внаслідок зростання у кризовий період дефіциту державного бюджету та боргу, а також невизначеність щодо їх тривалості, учасникам семінару було запропоновано взяти участь у анкетуванні, яке було проведено з метою отримання узагальненої оцінки можливої реалізації сценарію щодо розгортання другої хвилі світової кризи.

На основі анкет, заповнених експертами, було розраховано для кожного питання відсоток можливої оцінки вірогідності реалізації явища або події від загальної кількості опитувальників.

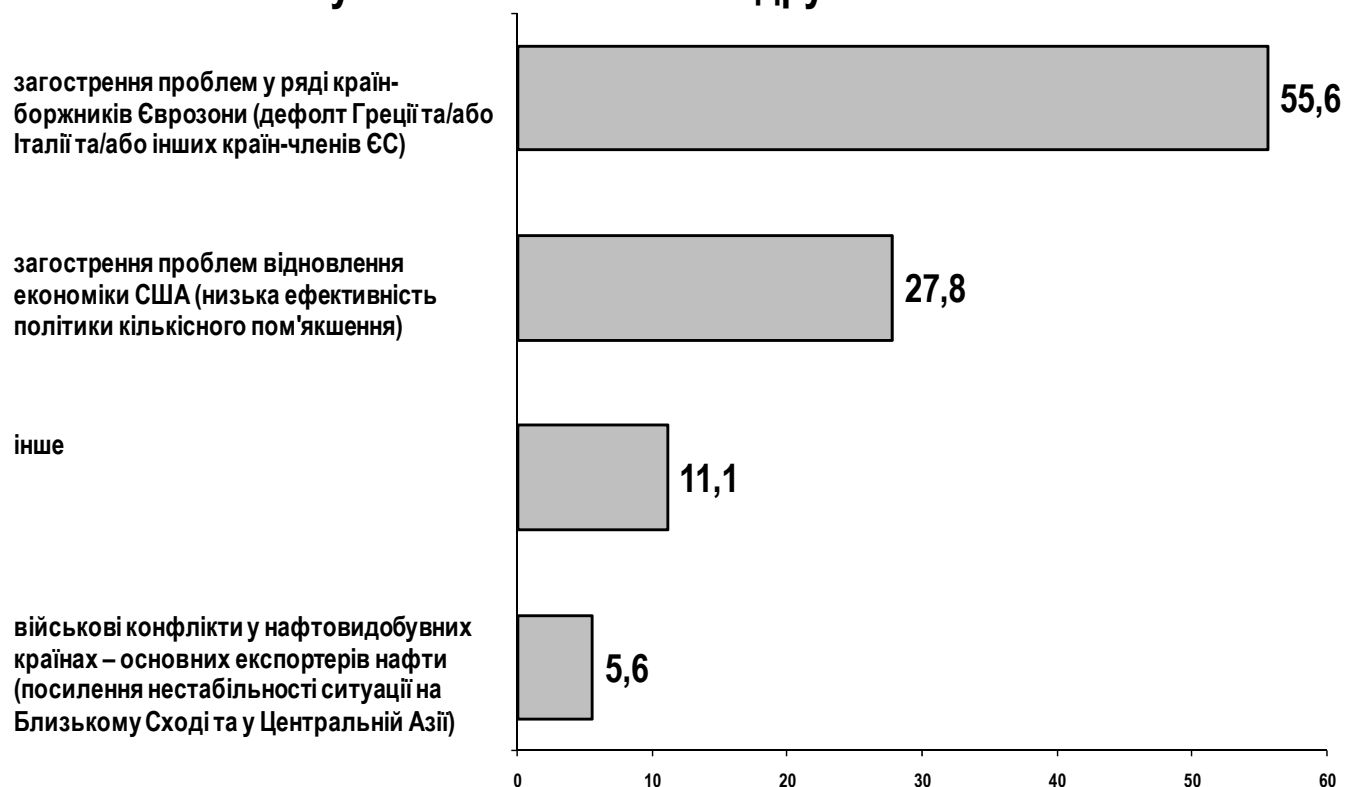
1. Вірогідність другої хвилі світової кризи

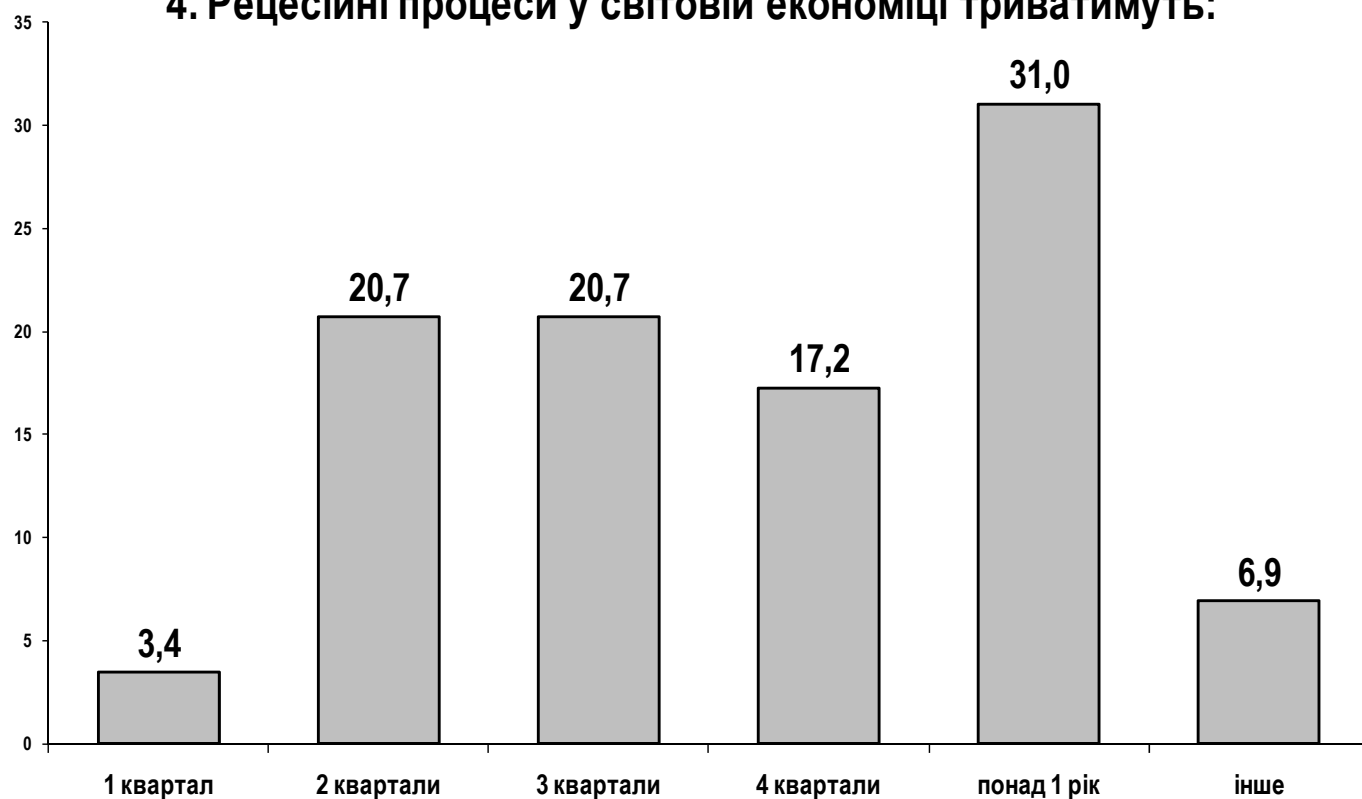
2. Як Ви вважаєте, пік другої хвилі світової кризи

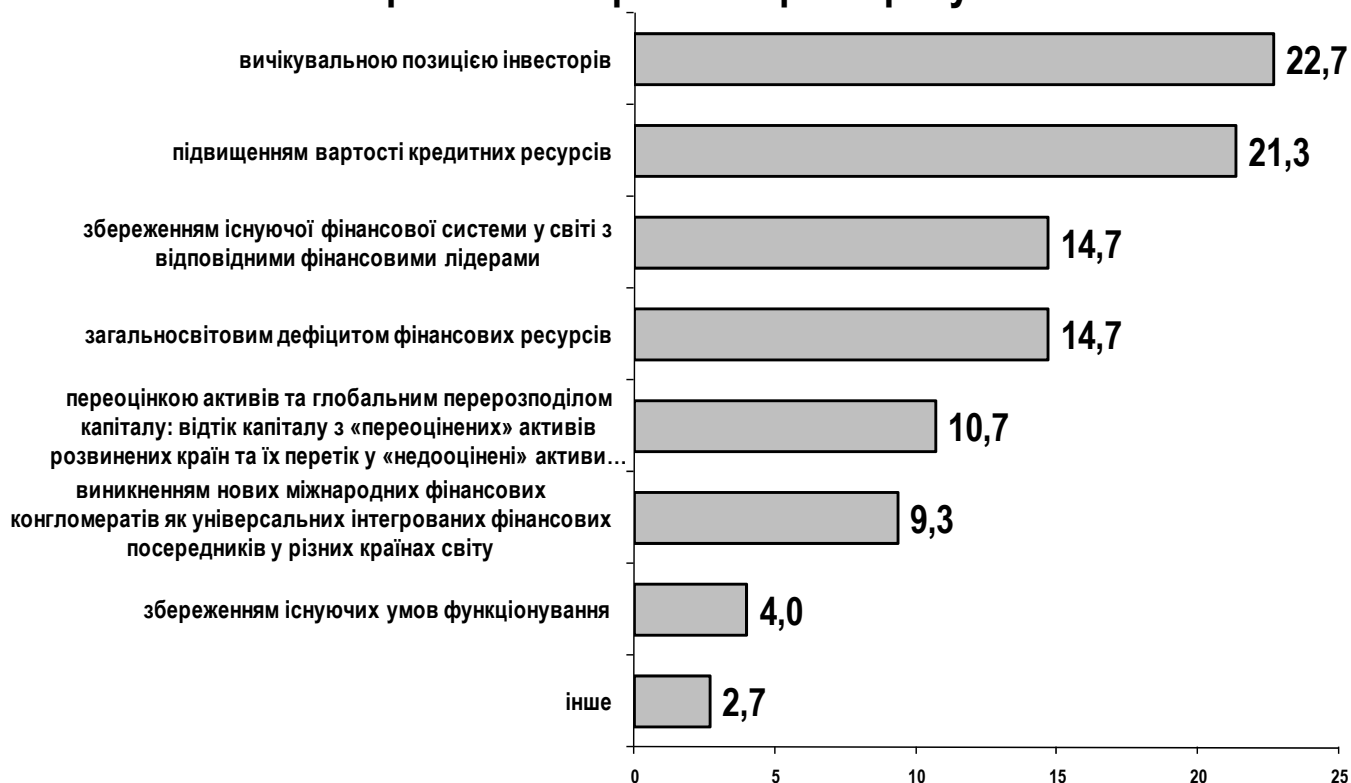
3. "Пусковим" механізмом другої хвилі стане:

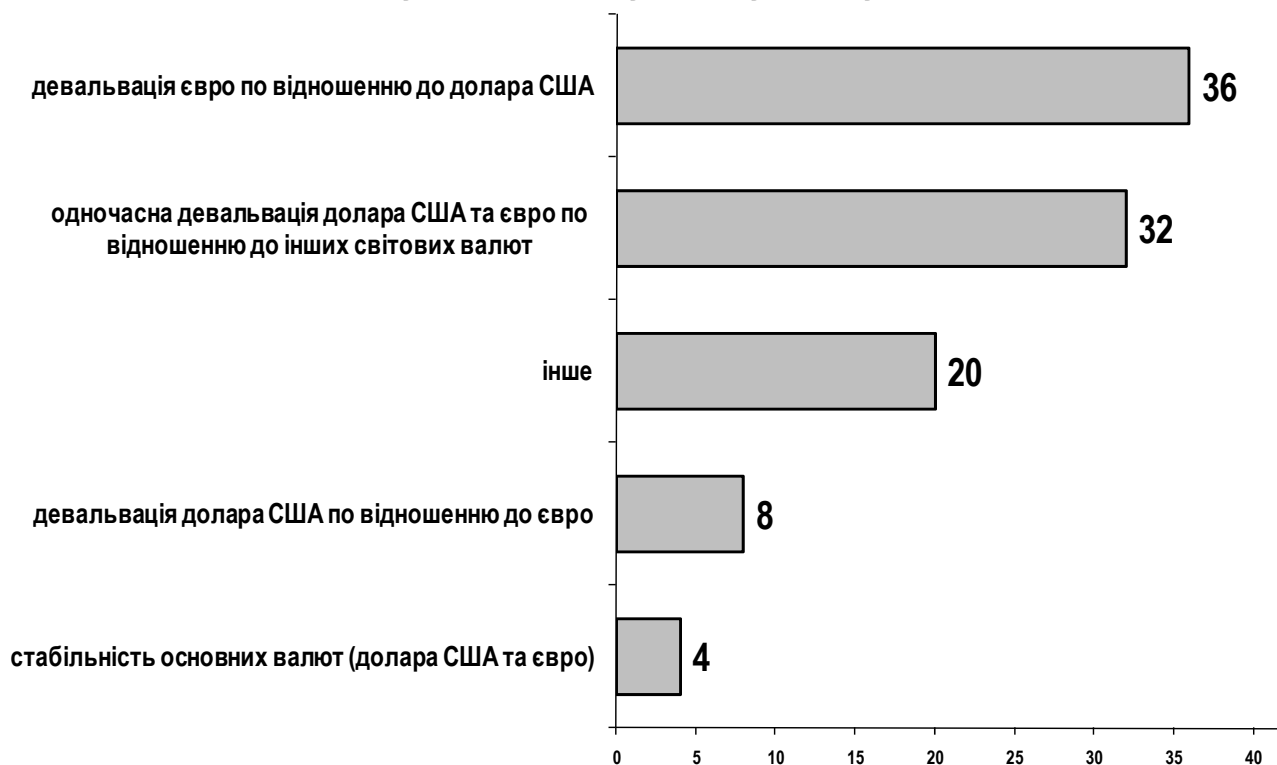
4. Рецесійні процеси у світовій економіці триватимуть:

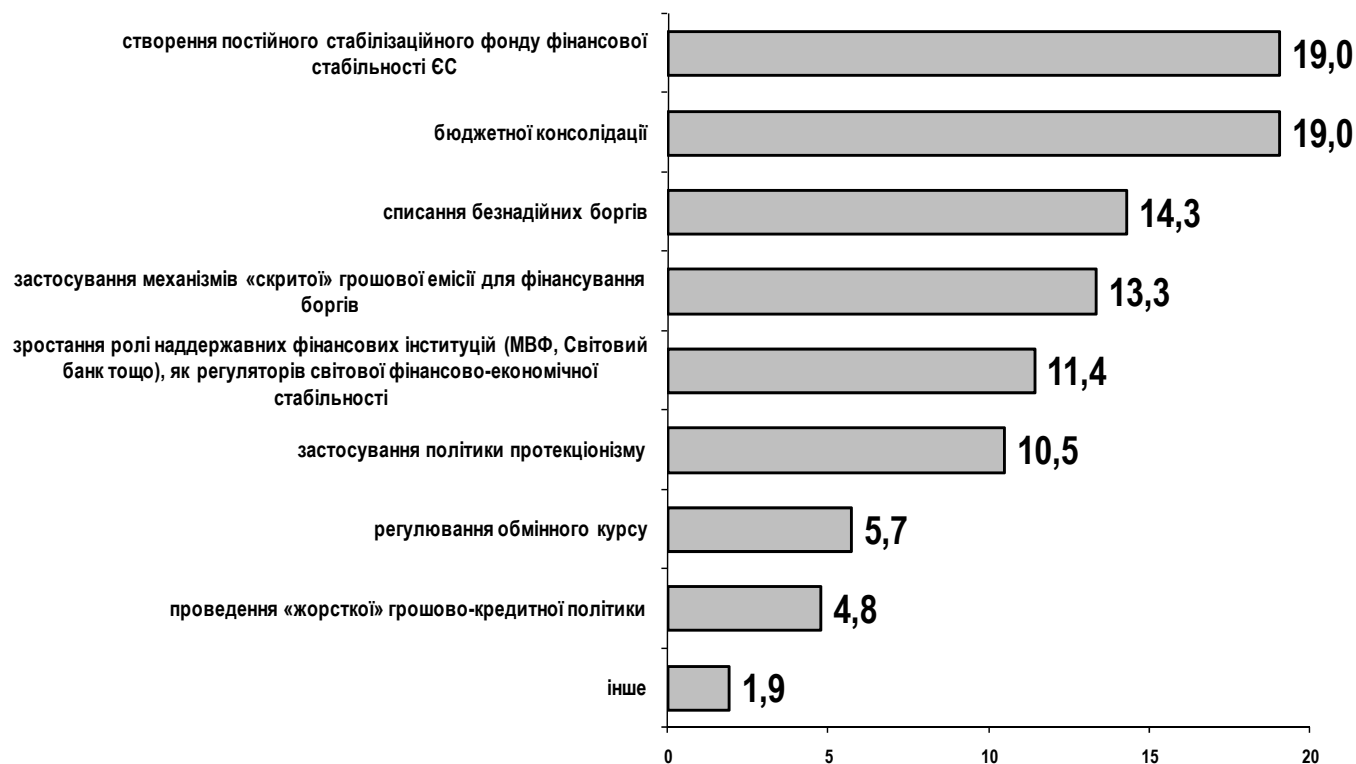
5. Світовий фінансовий ринок характеризуватиметься:

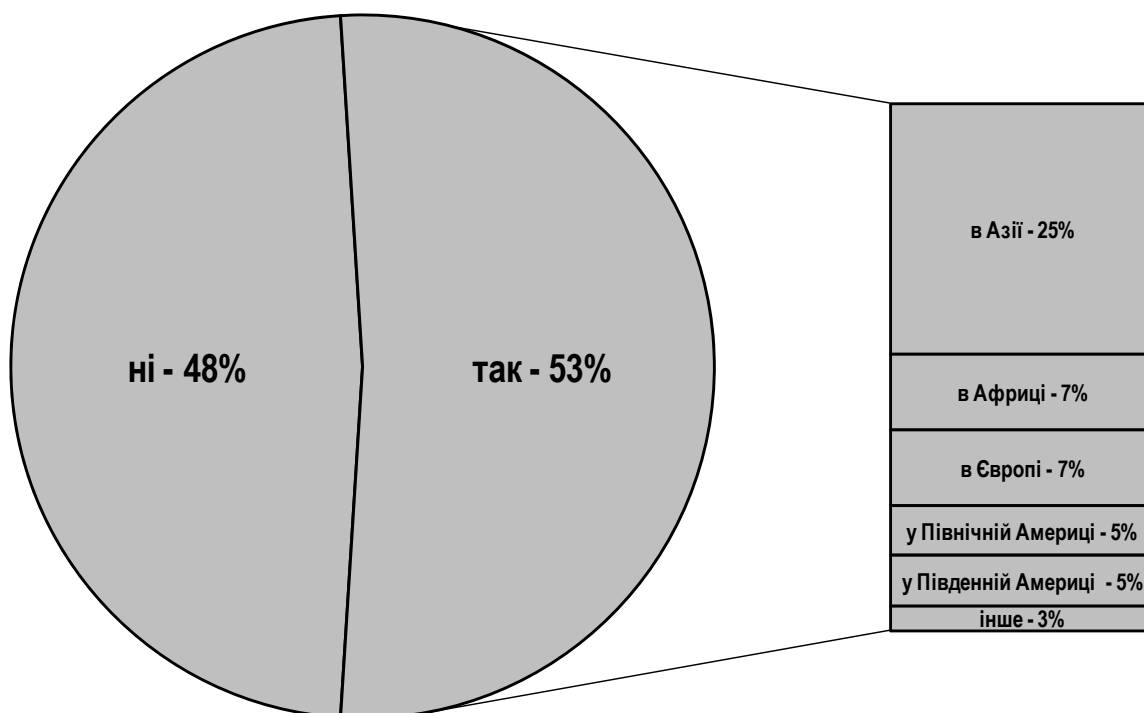
6. На світовому валютному ринку відбуватиметься:

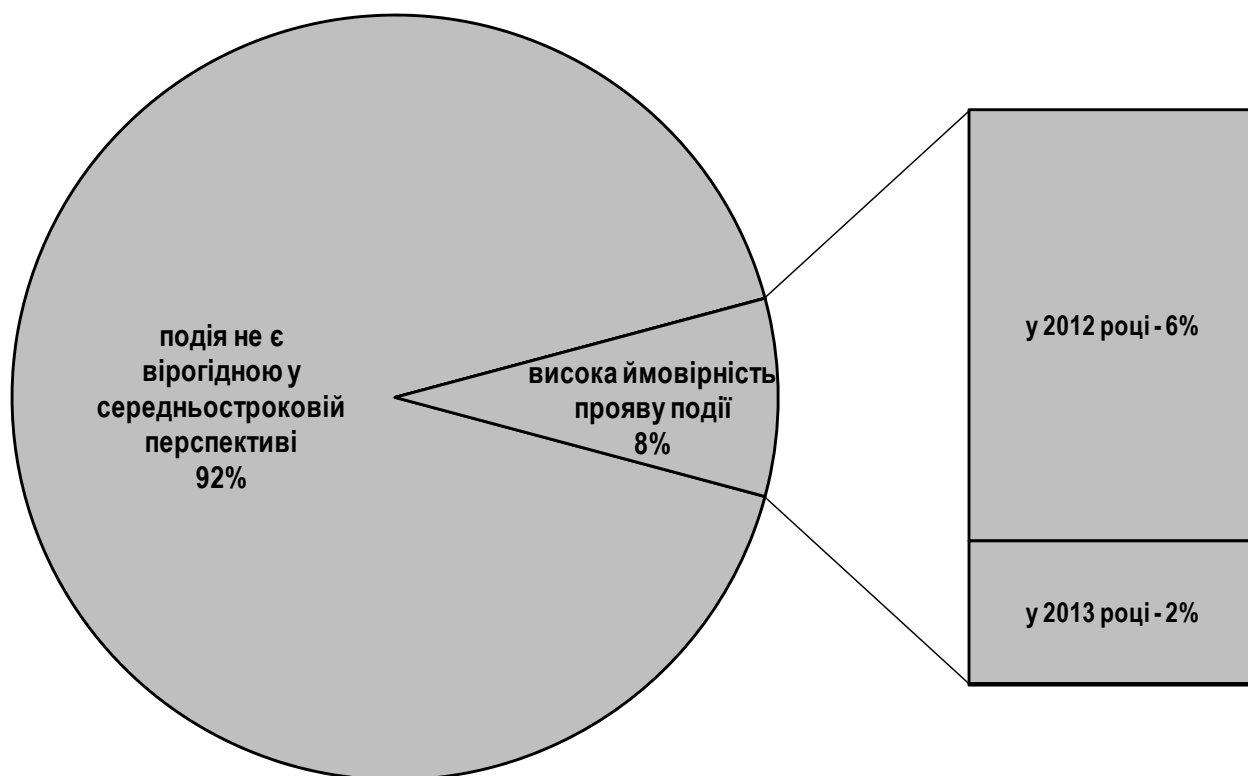
7. Боргові проблеми будуть вирішуватися шляхом:

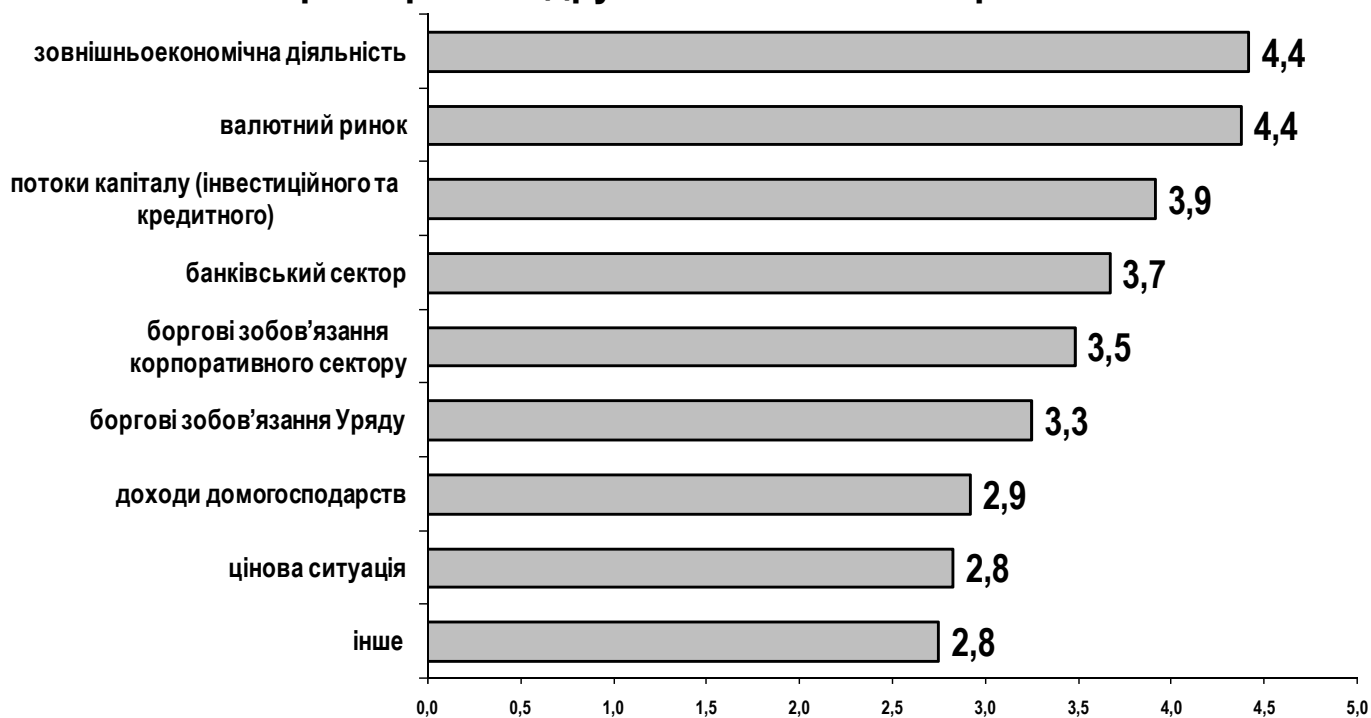
8. Чи передбачається створення нових регіональних економічних об'єднань у світі:

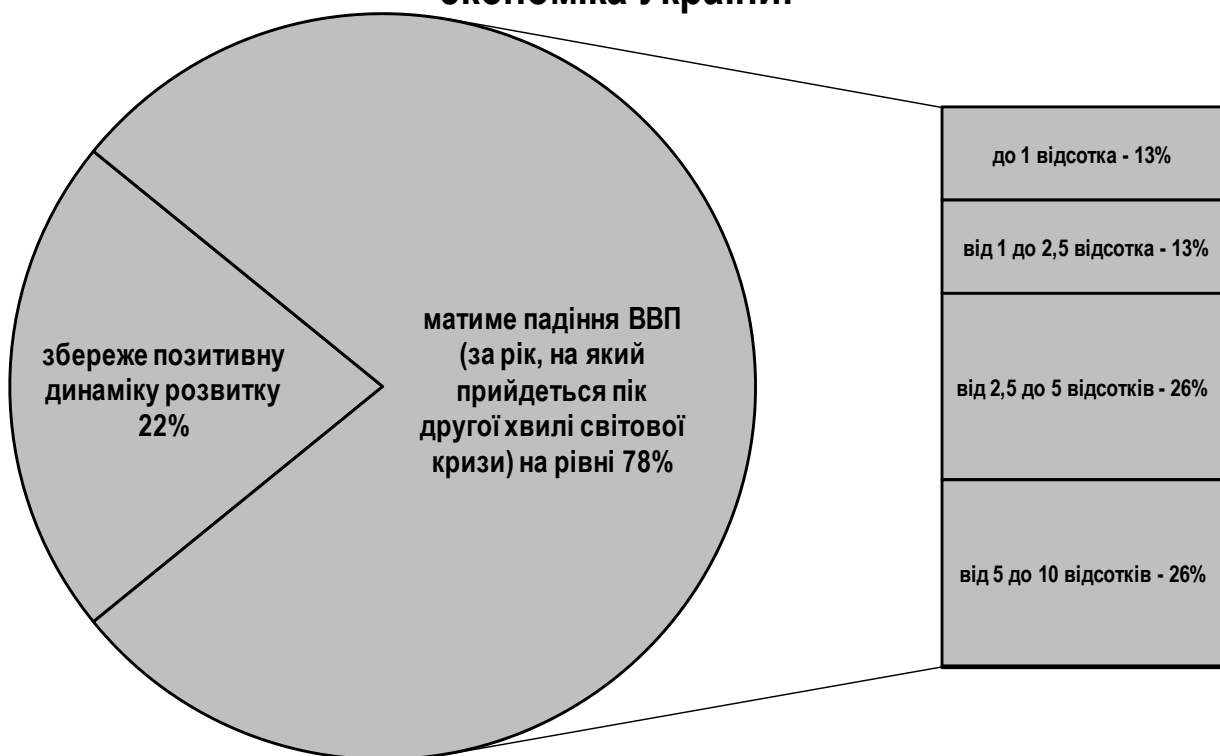
9. Чи можливий «розпад» Єврозони:

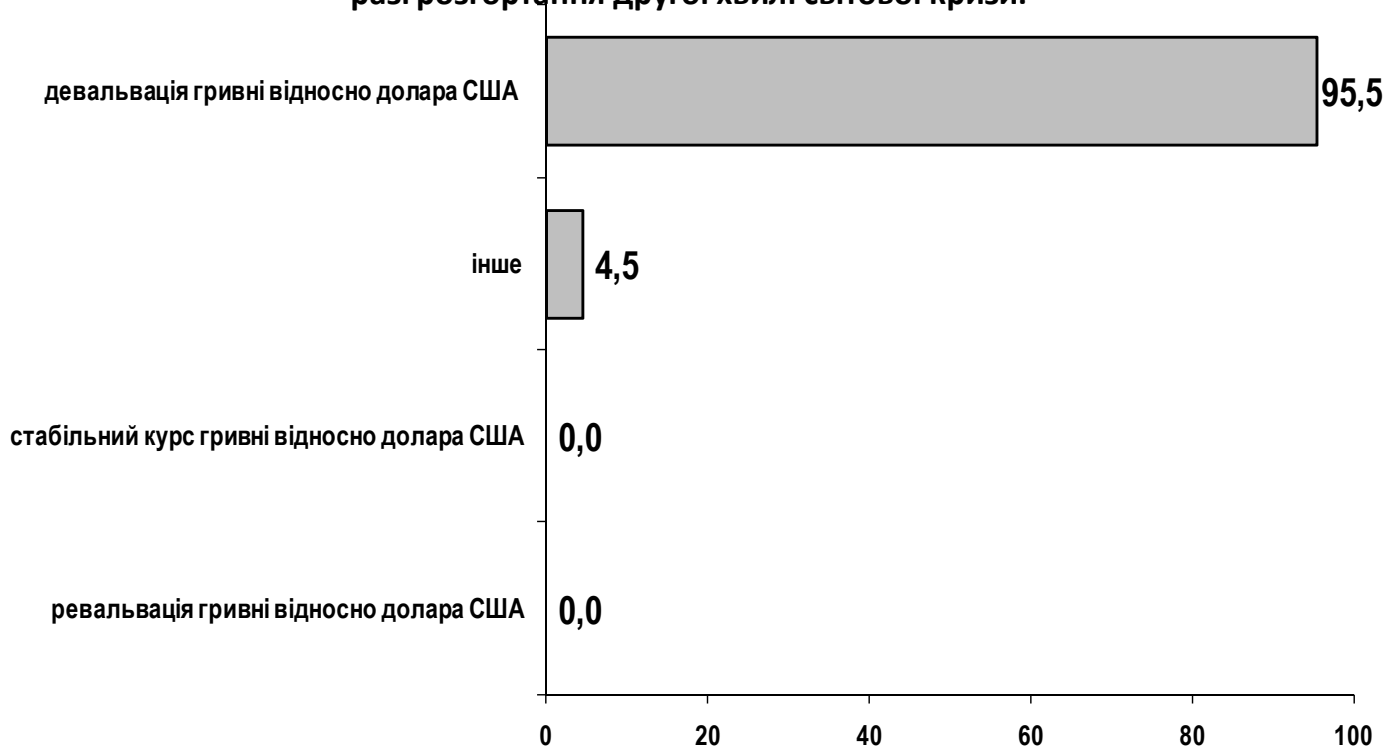
10. Найуразливіші «місця» української економіки до розгортання другої хвилі світової кризи :

11. У разі розгортання другої хвилі світової кризи економіка України:

12. Ситуація, яка може виникнути на вітчизняному валютному ринку у разі розгортання другої хвилі світової кризи:

Таблиця 2.

Інтегральна оцінка зовнішніх ризиків на 2011-2012 роки у листопаді 2011 року

<u>Зовнішні ризики</u>	2011			2012		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках	10	3	3	12	3	4
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	10	3	3	11	3	3
Загострення проблем у ряді країн-боржників Єврозони (дефолт в Греції)	10	4	3	10	3	3
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	9	3	3	9	3	3
Згортання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	9	3	3	9	3	3
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	9	3	3	8	3	3
Повільне зростання економіки США	8	3	2	8	3	3
Закріплення тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	6	2	3	7	2	3

Таблиця 3.

Інтегральна оцінка внутрішніх ризиків на 2011-2012 роки у листопаді 2011 року

<u>Внутрішні ризики</u>	2011			2012		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	9	3	3	11	3	3
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	9	3	3	9	3	3
Значне погіршення очікувань населення та інвесторів, зважаючи на порушення економічної стабільності	9	3	3	9	3	3
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	8	3	3	10	3	3
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	8	3	3	9	3	3
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у	7	2	3	10	3	3

Внутрішні ризики	2011			2012		
	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України	Інтегральна оцінка	Оцінка вірогідності реалізації явища	Оцінка впливу явища на економіку України
Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»						
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	7	2	3	9	3	3
Масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках	7	2	3	9	3	3
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	7	2	3	8	3	3
Зволікання з підвищенням тарифів на природний газ та комунальні послуги	7	3	3	7	3	3
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	7	3	3	7	3	3
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	6	2	2	8	3	3
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі через проблему виконання кредитних зобов'язань на тлі повільного відновлення довіри до банківської системи	6	2	3	8	3	3
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	5	2	3	7	2	3
Непроведення приватизації крупних об'єктів	5	3	2	5	3	2
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	6	2	3	7	2	3
Зростання заборгованості по заробітній платі	4	2	2	6	2	2
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	4	2	2	5	2	2
Прийняття економічно необґрунтованих рішень щодо різкого підвищення соціальних виплат у період передвиборчої кампанії	3	1	3	10	3	3
Отримання нижчих, ніж прогнозується, обсягів врожаю або неспроможність його вчасно і в повному обсязі зібрати через брак коштів (відсутність кредитних ресурсів, недоотримання коштів через низькі ціни на врожай минулого року)	3	1	2	6	2	3
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	2	1	2	2	1	2

Таблиця 4.

Ризики у березні 2010 року – листопаді 2011 року	Інтегральна оцінка ризиків								
	2011						2012		
	Березень 2010	Липень 2010	Листопад 2010	Березень 2011	Серпень 2011	Листопад 2011	Березень 2011	Серпень 2011	Листопад 2011
Зовнішні ризики									
Погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури: чергове падіння цін на світових сировинних ринках	-	6	6	7	9	10	7	8	12
Загострення проблем у ряді країн-боржників Єврозони (дефолт в Греції)	-	-	-	-	-	10	-	-	10
Повільне зростання економіки США	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Закріплення тенденції прискореного зростання цін на світових енергетичних ринках	9	8	8	11	9	6	9	8	7
Дефіцит зовнішнього фінансування та звуження можливостей доступу до міжнародних ринків капіталу	-	-	-	8	8	10	9	9	11
Девальвація євро та зниження попиту у ЄС	-	-	-	5	6	9	5	5	9
Згорання іноземними компаніями інвестиційних планів або перенесення термінів їх реалізації на майбутній період	6	5	6	8	7	9	7	6	9
Неотримання запланованого фінансування від МВФ	3	6	6	7	7	9	7	6	8
Внутрішні ризики									
Нарощування негативних інфляційних очікувань населення	7	8	10	12	8	7	9	6	8
Значне погіршення очікувань населення та інвесторів, зважаючи на порушення економічної стабільності	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Масовий відтік капіталу з країни, викликаний порушенням стабільності на зовнішніх фінансових та сировинних ринках	-	-	-	-	-	7	-	-	9
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для населення	9	8	10	11	8	7	9	7	9
Суттєве підвищення тарифів на природний газ для промисловості	-	-	-	10	8	8	9	7	10
Суттєве підвищення цін на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики	9	10	11	11	8	8	9	7	9
Зростання заборгованості по сплаті за житлово-комунальні послуги	5	6	8	7	6	6	6	6	8
Зволікання з підвищення тарифів на природний газ та комунальні послуги	6	4	5	5	7	7	5	6	7
Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у Пенсійному фонді, інших Фондах державного соціального страхування та НАК «Нафтогаз України»	8	9	9	10	6	7	8	6	10
Проведення значної емісії для фінансування дефіциту бюджету	7	7	7	7	5	5	8	5	7
Непроведення приватизації крупних об'єктів	5	4	5	4	4	5	4	3	5
Поширення неплатоспроможності реального сектору економіки	6	6	8	7	5	6	6	5	7
Накопичення заборгованості з відшкодування ПДВ	6	6	6	8	5	7	6	4	7
Ризик «нової хвилі» дестабілізації у банківському секторі через проблему виконання кредитних зобов'язань на тлі повільного відновлення довіри до банківської системи	5	6	7	9	5	6	7	5	8
Збереження низької кредитної активності комерційних банків	7	8	8	11	10	9	9	6	9
Посилення девальваційних тенденцій на валютному ринку	6	6	7	7	7	9	10	7	11
Посилення ревальваційних тенденцій на валютному ринку	5	5	5	5	4	2	4	3	2
Отримання нижчих, ніж прогнозується, обсягів врожаю або неспроможність його вчасно і в повному обсязі зібрати через брак коштів (відсутність кредитних ресурсів, недоотримання коштів через низькі ціни на врожай минулого року)	7	5	7	8	7	3	7	6	6
Прийняття економічно необґрунтованих рішень щодо різкого підвищення соціальних виплат у період передвиборчої кампанії	-	-	-	6	4	3	9	8	10
Зростання заборгованості по заробітній платі	4	5	4	6	5	4	5	4	6
Погіршення ситуації на ринку праці: скорочення кількості зайнятих та збільшення чисельності безробітних	4	5	6	7	5	4	6	4	5

**Консенсус-прогноз на 2011-2012 роки
(станом на листопад 2011 року)**

Показник	2011	2012	2011		2012	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Реальний сектор	млн. грн.					
Номінальний ВВП	1 294 550	1 504 448	1 265 285	1 336 717	1 452 070	1 551 741
Споживання	1 085 719	1 245 177	1 063 139	1 111 193	1 187 197	1 273 438
приватне	831 945	962 937	803 981	873 822	917 056	1 060 846
державне	252 845	286 008	219 990	296 754	228 620	320 972
Валове нагромадження	262 502	319 306	245 161	281 200	261 256	365 557
Валове нагромадження основного капіталу	253 827	314 228	235 355	267 264	293 907	335 094
приватного	226 900	286 875	220 569	232 407	280 475	298 246
державного	30 656	39 439	24 630	35 311	33 160	44 492
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-55 688	-69 489	-41 010	-69 404	-29 599	-96 300
Валові національні заощадження	241 244	252 017	208 272	308 000	26 378	400 400
	індекс, рік до року					
Реальний ВВП	104,7	104,7	104,0	105,7	102,9	106,5
Споживання	107,1	106,2	104,6	108,5	102,9	108,3
приватне	109,2	107,3	105,0	114,4	103,2	110,8
державне	101,6	102,3	100,2	103,5	100,8	105,1
Валове нагромадження основного капіталу	110,8	107,4	104,6	128,0	102,0	118,0
Інфляція	індекс					
Дефлятор ВВП (середній за рік)	113,2	110,6	110,5	115,5	109,4	111,6
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,2	108,9	107,9	111,2	108,2	110,0
грудень до грудня попереднього року	109,0	108,6	107,1	111,0	107,5	110,5
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	118,5	113,0	112,5	120,5	110,9	117,0
грудень до грудня попереднього року	119,6	112,4	117,0	122,8	108,9	118,0
Зовнішній сектор	млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-6 305	-7 868	-4 209	-7 630	-2 509	-10 800
Обсяг експорту товарів та послуг	86 038	96 545	69 800	95 255	64 650	110 836
Обсяг імпорту товарів та послуг	93 112	105 392	77 200	101 600	69 800	121 419
Баланс доходів	-2 834	-2 723	-2 000	-3 530	-2 100	-4 000
Офіційні трансферти (нетто)	3 603	3 701	2 950	4 200	2 850	5 500
Сальдо рахунку операцій з капіталом	6 942	6 685	5 500	8 445	3 900	11 726
Прямі іноземні інвестиції	5 908	6 125	4 991	6 700	3 200	9 000
Зовнішній сектор	у відсотках до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-3,9	-4,3	-2,6	-4,8	-1,3	-6,0
Обсяг експорту товарів та послуг	53,0	52,2	42,5	57,8	34,6	59,3
Обсяг імпорту товарів та послуг	57,4	57,0	47,0	61,6	37,4	64,9
Баланс доходів	-1,7	-1,5	-1,2	-2,2	-1,2	-2,1
Офіційні трансферти (нетто)	2,2	2,0	1,8	2,6	1,5	2,9

Показник	2011	2012	2011		2012	
	Середнє		MIN	MAX	MIN	MAX
Сальдо рахунку операцій з капіталом	4,3	3,6	3,3	5,3	2,1	6,4
Прямі іноземні інвестиції	3,6	3,3	3,0	4,2	1,7	4,8
Зовнішній сектор	у відсотках, рік до року					
Обсяг експорту товарів та послуг	126,4	113,9	115,0	137,5	106,2	120,7
Обсяг імпорту товарів та послуг	129,4	115,1	116,0	139,0	106,3	123,3
Обмінний курс, грн./дол. США						
Середній	7,98	8,14	7,95	8,03	8,00	8,50
На кінець періоду	8,06	8,19	7,98	8,15	8,00	8,50
Зведений бюджет	млн. грн.					
Всі доходи	393 352	446 041	382 400	414 796	412 897	470 000
Всі видатки	427 358	468 012	414 700	444 267	390 438	503 196
Загальний баланс	-34 006	-21 971	-25 134	-51 500	35 265	-44 000
Приватизація	10 396	7 756	5 000	11 973	5 000	10 000
Зведений бюджет	у відсотках до ВВП					
Всі доходи	30,4	29,6	29,4	32,4	28,4	30,7
Всі видатки	33,0	31,1	31,9	34,0	26,9	32,4
Загальний баланс	-2,6	-1,5	-2,0	-4,0	2,4	-3,0
Приватизація	0,8	0,5	0,4	0,9	0,3	0,7
Гроші та кредит						
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	253 519	282 495	238 200	268 816	242 950	309 139
грудень до грудня попереднього року, %	11,4	10,9	5,5	19,1	2,0	17,0
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	699 363	820 393	669 600	734 327	746 600	900 000
грудень до грудня попереднього року, %	16,8	16,3	12,0	22,8	7,8	23,3
Середньозважена середньорічна ставка за кредитами комерційних банків в національній валюті, %	14,8	13,6	12,8	17,0	10,2	16,0
Валові міжнародні резерви НБУ, млн.дол.США	36 267	36 028	33 500	39 000	29 000	45 000
Соціальні показники						
Наявне населення, млн. осіб	45,7	45,5	45,6	45,8	45,4	45,7
зміни у % до попереднього року	99,6	99,7	99,6	99,7	99,6	99,9
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	2 651	3 016	2 500	2 800	2 600	3 200
Наявні доходи населення, млрд. грн.	989	1 182	965	1 025	1 093	1 300
Реальні наявні доходи населення, % зміна до попереднього року	7,8	7,7	6,2	9,7	5,0	10,1

Таблиця 6.

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2011 рік
(березень 2010 – листопад 2011)**

Показник	березень 2010	липень 2010	відхилення (липень 2010 / березень 2010)	листопад 2010	відхилення (листопад 2010 / липень 2010)	березень 2011	відхилення (березень 2011 / листопад 2010)	серпень 2011	відхилення (серпень 2011 / березень 2011)	листопад 2011	відхилення (листопад 2011 / серпень 2011)
Реальний сектор, млн. грн.											
Номінальний ВВП	1 244 736	1 268 958	+1,9%	1 269 970	+0,1%	1 268 997	-0,1%	1 300 007	+2,4%	1 294 550	-0,4%
Споживання	1 004 024	1 028 317	+2,4%	1 036 661	+0,8%	1 050 248	+1,3%	1 078 568	+2,7%	1 085 719	+0,7%
Валове нагромадження	254 540	236 084	-7,3%	247 390	+4,8%	257 366	+4,0%	267 160	+3,8%	262 502	-1,7%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-16 431	-11 085	-5 346	-20 378	+9 293	-36 431	+16 053	-50 437	+14 006	-55 688	+5 251
Валові національні заощадження	243 469	247 094	+1,5%	231 795	-6,2%	224 467	-3,2%	239 918	+6,9%	241 244	+0,6%
<i>Індекс, рік до року</i>											
Реальний ВВП	104,7	104,8	+0,1 в.п.	104,6	-0,2 в.п.	104,6	0	104,7	+0,1 в.п.	104,7	0
Споживання	104,5	104,3	-0,2 в.п.	103,6	-0,7 в.п.	104,3	+0,7 в.п.	105,9	+1,6 в.п.	107,1	+1,2 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	109,3	108,8	-0,5 в.п.	111,1	+2,3 в.п.	111,3	+0,2 в.п.	110,2	-1,1 в.п.	110,8	+0,6 в.п.
Інфляція, індекс											
Індекс споживчих цін (середній за рік)	110,6	110,6	0	110,8	+0,2 в.п.	110,3	-0,5 в.п.	110,1	-0,2 в.п.	109,2	-0,9 в.п.
грудень до грудня попереднього року	110,1	110,0	-0,1 в.п.	110,7	+0,7 в.п.	111,1	+0,4 в.п.	111,0	-0,1 в.п.	109,0	-2,0 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	111,5	113,5	+2,0 в.п.	112,4	-1,1 в.п.	116,3	+3,9 в.п.	118,4	+2,1 в.п.	118,5	+0,1 в.п.
грудень до грудня попереднього року	111,1	113,4	+2,3 в.п.	113,1	-0,3 в.п.	116,5	+3,4 в.п.	119,4	+2,9 в.п.	119,6	+0,2 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США											
Рахунок поточних операцій	-999	-441	-558	-1 724	+1 283	-3 650	+1 926	-5 160	+1 510	-6 305	+1 145
Обсяг експорту товарів та послуг	68 924	72 109	+4,6%	75 097	+4,1%	80 627	+7,4%	84 681	+5,0%	86 038	+1,6%
Обсяг імпорту товарів та послуг	70 942	73 595	+3,7%	77 622	+5,5%	85 178	+9,7%	90 870	+6,7%	93 112	+2,5%
Прямі іноземні інвестиції	6 628	6 677	+49	6 049	-628	6 348	+299	6 184	-164	5 908	-276
Зовнішній сектор, % до ВВП											
Рахунок поточних операцій	-0,7	-0,3	-0,4 в.п.	-1,1	+0,8 в.п.	-2,3	+1,2 в.п.	-3,2	+0,9 в.п.	-3,9	+0,7 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	45,4	45,4	0	47,1	+1,7 в.п.	50,5	+3,4 в.п.	51,9	+1,4 в.п.	53,0	+1,1 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	46,8	46,3	-0,5 в.п.	48,7	+2,4 в.п.	53,4	+4,7 в.п.	55,7	+2,3 в.п.	57,4	+1,7 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	4,4	4,2	-0,2 в.п.	3,8	-0,4 в.п.	4,0	+0,2 в.п.	3,8	-0,2 в.п.	3,6	-0,2 в.п.

Показник	березень 2010	липень 2010	відхилення (липень 2010 / березень 2010)	листопад 2010	відхилення (листопад 2010 / липень 2010)	березень 2011	відхилення (березень 2011 / листопад 2010)	серпень 2011	відхилення (серпень 2011 / березень 2011)	листопад 2011	відхилення (листопад 2011 / серпень 2011)
Зовнішній сектор, % рік до року											
Обсяг експорту товарів та послуг	111,9	112,8	+0,9 в.п.	112,2	-0,6 в.п.	117,8	+5,6 в.п.	122,7	+4,9 в.п.	126,4	+3,7 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	112,4	113,6	+1,2 в.п.	113,1	-0,5 в.п.	117,9	+4,8 в.п.	124,8	+6,9 в.п.	129,4	+4,6 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США											
Середній	8,20	7,98	-2,7%	7,97	-0,1%	7,95	-0,3%	7,97	+0,3%	7,98	+0,1%
На кінець періоду	8,23	8,05	-2,2%	7,94	-1,3%	8,00	+0,7%	8,01	+0,1%	8,06	+0,6%
Зведений бюджет, млн. грн.											
Всі доходи	377 835	393 965	+4,3%	393 386	-0,1%	372 637	-5,3%	385 627	+3,5%	393 352	+2,0%
Всі видатки	413 808	438 006	+5,8%	439 158	+0,3%	419 387	-4,5%	429 632	+2,4%	427 358	-0,5%
Загальний баланс	-35 973	-44 041	+8 068	-45 771	+1 730	-46 750	+979	-44 005	-2 745	-34 006	-9 999
Приватизація	4 648	8 105	+3 457	12 216	+4 111	10 683	-1 533	11 366	+683	10 396	-970
Зведений бюджет, % до ВВП											
Всі доходи	30,4	31,0	+0,6 в.п.	31,0	0	29,4	-1,6 в.п.	29,7	+0,3 в.п.	30,4	+0,7 в.п.
Всі видатки	33,2	34,5	+1,3 в.п.	34,6	+0,1 в.п.	33,0	-1,6 в.п.	33,0	0	33,0	0
Загальний баланс	-2,9	-3,5	+0,6 в.п.	-3,6	+0,1 в.п.	-3,7	+0,1 в.п.	-3,4	+0,3 в.п.	-2,6	-0,8 в.п.
Приватизація	0,4	0,7	+0,3 в.п.	1,0	+0,3 в.п.	0,8	-0,2 в.п.	0,9	+0,1 в.п.	0,8	-0,1 в.п.
Гроші та кредит											
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	251 826	277 127	+10,0%	258 494	-6,7%	258 721	+0,1%	254 630	-1,6%	253 519	-0,4%
грудень до грудня попереднього року, %	13,2	14,2	+1,0 в.п.	14,8	+0,6 в.п.	14,3	-0,5 в.п.	12,8	-1,5 в.п.	11,4	-1,4 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	668 792	681 860	+2,0%	689 553	+1,1%	706 572	+2,5%	702 685	-0,6%	699 363	-0,5%
грудень до грудня попереднього року, %	18,2	18,6	+0,4 в.п.	18,1	-0,5 в.п.	18,5	0,4 в.п.	18,1	-0,4 в.п.	16,8	-1,3 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	2 502	2 612	+4,4%	2 620	+0,3%	2 523	-3,7%	2 689	+6,6%	2 651	-1,4%

Таблиця 7.

**Динаміка консенсус-прогнозу на 2012 рік
(березень 2011 – листопад 2011)**

Показник	березень 2011	серпень 2011	відхилення (серпень 2011 / березень 2011)	листопад 2011	відхилення (серпень 2011 / березень 2011)
Реальний сектор, млн. грн.					
Номинальний ВВП	1 495 778	1 530 955	+2,4%	1 504 448	-1,7%
Споживання	1 223 531	1 256 569	+2,7%	1 245 177	-0,9%
Валове нагромадження	325 159	337 800	+3,9%	319 306	-5,5%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-42 886	-61 514	+18 628	-11 085	-50 429
Валові національні заощадження	237 772	166 144	-30,1%	247 094	+48,7%
<i>Індекс, рік до року</i>					
Реальний ВВП	105,1	105,4	+0,3 в.п.	104,7	-0,7 в.п.
Споживання	105,1	106,2	+1,1 в.п.	106,2	0
Валове нагромадження основного капіталу	110,2	109,8	-0,4 в.п.	107,4	-2,4 в.п.
Інфляція, індекс					
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,6	109,4	-0,2 в.п.	108,9	-0,5 в.п.
грудень до грудня попереднього року	109,2	108,9	-0,3 в.п.	108,6	-0,3 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	113,2	113,7	+0,5 в.п.	113,0	-0,7 в.п.
грудень до грудня попереднього року	112,7	112,9	+0,2 в.п.	112,4	-0,5 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США					
Рахунок поточних операцій	-4 354	-6 785	+2 431	-7 868	+1 083
Обсяг експорту товарів та послуг	90 980	96 983	+6,6%	96 545	-0,5%
Обсяг імпорту товарів та послуг	96 386	104 979	+8,9%	105 392	+0,4%
Прямі іноземні інвестиції	6 510	6 632	+122	6 125	-507
Зовнішній сектор, % до ВВП					
Рахунок поточних операцій	-2,34	-3,6	+1,3 в.п.	-4,3	+0,7 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	48,8	50,8	+2,0 в.п.	52,2	+1,4 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	51,7	55,0	+3,3 в.п.	57,0	+2,0 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,5	3,5	0	3,3	-0,2
Зовнішній сектор, % рік до року					
Обсяг експорту товарів та послуг	112,8	114,4	+1,6 в.п.	113,9	-0,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	113,0	115,5	+2,5 в.п.	115,1	-0,4 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США					
Середній	8,03	8,02	-0,1%	8,14	+1,5%
На кінець періоду	8,04	8,08	+0,5%	8,19	+1,3%
Зведений бюджет, млн. грн.					
Всі доходи	434 066	451 139	+3,9%	446 041	-1,1%
Всі видатки	470 510	492 579	+4,7%	468 012	-5,0%
Загальний баланс	-36 444	-41 440	+4 996	-21 971	-19 469
Приватизація	7 392	9 231	+1 839	7 756	-1 475
Зведений бюджет, % до ВВП					
Всі доходи	29,0	29,5	+0,5 в.п.	29,6	+0,1 в.п.
Всі видатки	31,5	32,2	+0,7 в.п.	31,1	-1,1 в.п.
Загальний баланс	-2,4	-2,7	-0,3 в.п.	-1,5	-1,2 в.п.
Приватизація	0,5	0,6	+0,1 в.п.	0,5	-0,1 в.п.
Гроші та кредит					
Грошова база	292 104	283 139	-3,1%	282 495	-0,2%
(на кінець періоду), млн. грн.					
грудень до грудня попереднього року, %	14,1	12,9	-1,2 в.п.	10,9	-2,0 в.п.
Грошова маса (М3)	837 415	821 927	-1,8%	820 393	-0,2%
(на кінець періоду), млн. грн.					
грудень до грудня попереднього року, %	18,4	17,2	-1,2 в.п.	16,3	-0,9 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	2 853	3 117	+9,3%	3016	-3,2%

Таблиця 8.

**Відхилення консенсус-прогнозів на 2011 та 2012 роки
(станом на листопад 2011)**

Показник	консенсус-прогноз на 2011 рік станом на листопад 2011	консенсус-прогноз на 2012 рік станом на листопад 2011	відхилення (2012 від 2011)
Реальний сектор, млн. грн.			
Номінальний ВВП	1 294 550	1 504 448	+16,2%
Споживання	1 085 719	1 245 177	+14,7%
Валове нагромадження	262 502	319 306	+21,6%
Чистий експорт товарів та нефакторних послуг	-55 688	-69 489	+13 801
Валові національні заощадження	241 244	252 017	+4,5%
<i>Індекс, рік до року</i>			
Реальний ВВП	104,7	104,7	0
Споживання	107,1	106,2	-0,9 в.п.
Валове нагромадження основного капіталу	110,8	107,4	-3,4 в.п.
Інфляція, індекс			
Індекс споживчих цін (середній за рік)	109,2	108,9	-0,2 в.п.
грудень до грудня попереднього року	109,0	108,6	-0,4 в.п.
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	118,5	113,0	-5,5 в.п.
грудень до грудня попереднього року	119,6	112,4	-7,2 в.п.
Зовнішній сектор, млн. дол. США			
Рахунок поточних операцій	-6 305	-7 868	+1 564
Обсяг експорту товарів та послуг	86 038	96 545	+12,2%
Обсяг імпорту товарів та послуг	93 112	105 392	+13,2%
Прямі іноземні інвестиції	5 908	6 125	+217
Зовнішній сектор, % до ВВП			
Рахунок поточних операцій	-3,89	-4,26	+0,4 в.п.
Обсяг експорту товарів та послуг	53,0	52,2	-0,8 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	57,4	57,0	-0,4 в.п.
Прямі іноземні інвестиції	3,6	3,3	-0,3 в.п.
Зовнішній сектор, % рік до року			
Обсяг експорту товарів та послуг	126,4	113,9	-12,5 в.п.
Обсяг імпорту товарів та послуг	129,4	115,1	-14,2 в.п.
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	7,98	8,14	+2,0%
На кінець періоду	8,06	8,19	+1,6%
Зведений бюджет, млн. грн.			
Всі доходи	393 352	446 041	+13,4%
Всі видатки	427 358	468 012	+9,5%
Загальний баланс	-34 006	-21 971	-12 035
Приватизація	10 396	7 756	-2 639
Зведений бюджет, % до ВВП			
Всі доходи	30,4	29,6	-0,7 в.п.
Всі видатки	33,0	31,1	-1,9 в.п.
Загальний баланс	-2,6	-1,5	-1,2 в.п.
Приватизація	0,8	0,5	-0,3 в.п.
Гроші та кредит			
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	253 519	282 495	+11,4%
грудень до грудня попереднього року, %	11,4	10,9	-0,5 в.п.
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	699 363	820 393	+17,3%
грудень до грудня попереднього року, %	16,8	16,3	-0,6 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	2 651	3 016	+13,8%

**Консенсус-прогноз на 2013-2015 роки
(станом на листопад 2011 року)**

Показник	2013-2015 роки		
	Середнє	MIN	MAX
Реальний сектор			
Номінальний ВВП, млн. грн.	1 960 296	1 848 680	2 080 000
Реальний ВВП, індекс, рік до року	1 611 503	1 480 251	1 820 000
Інфляція		індекс	
Індекс споживчих цін (середній за рік)	107,0	106,3	107,5
Індекс цін виробників промислової продукції (середній за рік)	108,9	107,9	110,2
Зовнішній сектор		млн. дол. США	
Рахунок поточних операцій	-5 526	-988	-10 700
Обсяг експорту товарів та послуг	116 369	78 464	162 000
Обсяг імпорту товарів та послуг	122 799	84 860	174 000
Прямі іноземні інвестиції	8 558	6 730	13 000
Зовнішній сектор		у відсотках до ВВП	
Рахунок поточних операцій	-2,4	-0,4	-4,1
Обсяг експорту товарів та послуг	50,0	33,6	62,3
Обсяг імпорту товарів та послуг	52,8	36,4	66,9
Прямі іноземні інвестиції	3,7	3,0	5,0
Зовнішній сектор		у відсотках, рік до року	
Обсяг експорту товарів та послуг	114,0	109,9	122,0
Обсяг імпорту товарів та послуг	114,0	108,9	124,0
Обмінний курс, грн./дол. США			
Середній	8,4	8,0	9,5
На кінець періоду	8,1	8,0	8,2
Зведений бюджет		у відсотках до ВВП	
Всі доходи	29,3	27,9	31,0
Всі видатки	30,6	28,8	32,4
Загальний баланс	-1,3	-1,3	-2,4
Приватизація	0,2	0,05	0,4
Гроші та кредит			
Грошова база (на кінець періоду), млн. грн.	375 864	313 862	460 000
грудень до грудня попереднього року, %	14,1	8,0	20,0
Грошова маса (М3) (на кінець періоду), млн. грн.	1 166 582	1 018 456	1 289 162
грудень до грудня попереднього року, %	19,3	14,0	25,0
Валові міжнародні резерви НБУ, дол. млн. США	41 750	36 000	53 000
Соціальні показники			
Наявне населення, млн. осіб	45,3	45,1	45,4
Середньомісячна заробітна плата працівників, грн.	99,6	99,6	99,8

Методологічні пояснення до таблиць 5, 6, 7, 8 та 9:

Агреговані номінальні величини розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма прогнозуючими організаціями-учасниками 'Консенсус прогноз' опитування.

Для того, щоб середні (консенсусні) значення агрегованих номінальних величин дорівнювали сумі своїх компонент, середні значення структурних показників (таких, наприклад, як споживання та інвестиції) розраховано непрямо – за допомогою часток цих компонент від агрегованої величини. Наприклад, якщо є відомою середня вага споживання у ВВП, номінальне значення споживання дорівнюватиме добутку цієї ваги та значення середнього консенсусного ВВП, отриманого як просте середнє.

Індекси розраховані як просте середнє суми відповідних показників, наданих усіма організаціями.

Середні значення величин, що прогнозуються як відсоток від ВВП (зокрема, показники зовнішнього сектору та бюджету), розраховані як відношення середнього номінального значення показника до відповідного середнього значення ВВП. Показники, що прогнозуються у доларах США, розраховані як відсоток від ВВП з використанням усередненого середньорічного обмінного курсу.

Темпи росту грошових агрегатів у прогнозі на 2011 рік (станом на листопад 2011 року) розраховані як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до фактичного значення відповідного показника за 2010 рік, а на 2012 рік – як відношення простого середнього номінального значення, отриманого з експертних прогнозних показників учасників, до відповідного прогнозного показника 2011 року.

Середні значення сальдо рахунку поточних операцій розраховані як сума середніх значень статей рахунку. Середні значення дефіциту/профіциту бюджету розраховані як різниця між середніми значеннями доходів та видатків.

При підготовці консенсус-прогнозу організаціями-учасниками семінару були надані наступні матеріали:

- припущення прогнозу щодо економічної політики, яка проводитиметься у 2011-2012 роках, та деякі кількісні екзогенні параметри розвитку (наведені у таблиці 1);
- прогноз основних макроекономічних показників на 2011 та 2012 роки;
- додаткові текстові пояснення окремих організацій щодо припущень прогнозу;
- експертна оцінка ризиків на 2011 -2012 роки (наведені у таблицях 2, 3, та 4).